

B. Osobitná časť

K čl. I

§ 1

Návrhom zákona dochádza k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvenčii) (ďalej len „smernica“) do právneho poriadku Slovenskej republiky. V súvislosti s transpozíciou smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky sa zavádzajú niektoré nástroje na riešenie hroziaceho úpadku, ktorý nastal v dôsledku hroziacej platobnej neschopnosti dlžníka, ktorý je právnickou osobou. Vymedzenie hroziaceho úpadku, ako aj hroziacej platobnej neschopnosti dlžníka a domnienky jeho platobnej schopnosti, vrátane hmotnoprávnej úpravy povinností dlžníka v situácii hroziaceho úpadku je predmetom zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) a príslušných vykonávacích predpisov.

V podmienkach Slovenskej republiky ide o úplne novú právnu oblasť, keďže doteraz síce právne predpisy sporadicky hroziaci úpadok spomínali, avšak jeho riešenie nijako systematicky neupravovali. V súlade s cieľmi smernice sa preto zavádzajú nástroje riešenia hroziaceho úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti dlžníka, ktorý je právnickou osobou, ktorými sú verejná preventívna reštrukturalizácia a neverejná preventívna reštrukturalizácia. Tento zákon tak upravuje procesné pravidlá, ktoré sa majú uplatniť v prípade, ak sa dlžník rozhodne riešiť svoju situáciu hroziaceho úpadku, ktorý nastal z dôvodu jeho hroziacej platobnej neschopnosti, pričom tieto pravidlá sa uplatňujú v závislosti od druhu preventívneho konania.

V súlade so základným cieľom a účelom smernice sa tak navrhuje nová právna úprava riešenia hroziaceho úpadku v preventívnom konaní, ktoré predstavuje účinný nástroj na včasné riešenie situácie dlžníka tak, aby mohol pokračovať vo svojej činnosti a zachovať svoju životaschopnosť, a najmä predísť úpadku a následnému konkurzu (likvidačnému konaniu). Základným cieľom zákona je preto poskytnúť dlžníkom dostatočný priestor na účinnú, efektívnu, rýchlu a transparentnú preventívnu reštrukturalizáciu v počiatočnom štádiu, kedy úpadok „hrozí“, a zabrániť tak úpadku dlžníka a riešeniu jeho situácie niektorým z insolvenčných konaní, čím by sa súčasne malo zabrániť strate pracovných miest a strate know-how, mala by sa maximalizovať celková hodnota pre veriteľov v porovnaní s tým, čo by získali v prípadnom konkurze, ako aj zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov. Riešenie hroziaceho úpadku prostredníctvom preventívneho konania sa umožňuje len v prípade dlžníka, ktorý je právnickou osobou v súlade s ustanoveniami smernice. Okrem uvedeného sa týmto zákonom umožňuje prostredníctvom verejnej preventívnej reštrukturalizácie riešiť aj úpadok dlžníka, ak úpadok nastal z dôvodu jeho platobnej neschopnosti počas už prebiehajúcej verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Riešenie hroziaceho úpadku zákonom sa nevzťahuje na riešenie hroziaceho úpadku právnickej osoby, ktorá je vylúčená z pôsobnosti zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“). Vylúčenie týchto subjektov je odôvodnené najmä existujúcou osobitnou právnou úpravou dohľadu a riešenia krízových situácií týchto osobitných

subjektov. Vylúčenie, ak ide o večné subjekty práva (napr. štát), môže byť absolútne alebo relatívne, a to pokiaľ ide o subjekty, ktorých úpadok resp. hroziaci úpadok podlieha osobitným pravidlám riešenia (napr. banka).

§ 2

Ustanovenie definuje jednotlivé pojmy na účely tohto zákona.

Medzi jednotlivými pojmami sa vymedzujú aj pojmy ako drobný veriteľ, malý veriteľ, relevantný veriteľ a významný veriteľ, pričom na určenie postavenia konkrétneho veriteľa v rámci preventívneho konania je rozhodujúci stav v čase začatia preventívneho konania, t. j. v čase podania návrhu na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie (ďalej len „návrh“) alebo v čase oznámenia začatia konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii príslušnému súdu. Vymedzenie jednotlivých pojmov čerpá zásadne inšpiráciu najmä zo všeobecného predpisu o konkurznom konaní.

§ 3

S cieľom podporiť efektívne riešenie hroziaceho úpadku je dôležité zaistiť, aby štatutárne orgány dlžníka neboli odrádzané od vykonania primeraného obchodného úsudku a v prípade finančných ťažkostí mohli prijať potrebné a primerané opatrenia, napríklad vyhľadať profesionálne poradenstvo vrátane poradenstva v oblasti reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti. Na tento účel sa v zákone č. 7/2005 Z. z. vymedzujú základné povinnosti dlžníka súvisiace s hroziacim úpadkom. Tento zákon následne osobitne zavádza povinnosť dlžníka zvážiť využitie poradcu v rámci riešenia hroziaceho úpadku, nakoľko jeho účasť je v tejto situácii dlžníka priam nevyhnutná, a jeho výber konzultovať s veriteľmi na účely zabezpečenia riadneho, transparentného, efektívneho a včasného preventívneho konania. Pri výbere poradcu je dlžník povinný zvážiť a určiť také kritériá výberu poradcu, ktoré zabezpečia výber vhodného poradcu spôsobilého reálne napomôcť riešeniu situácie dlžníka vzhľadom na jeho odborné vedomosti, skúsenosti a organizačné zázemie vo vzťahu k veľkosti dlžníka a rozsahu jeho problémov, ako aj vzhľadom na iné podstatné skutočnosti ovplyvňujúce výber poradcu.

Osobitne sa upravuje povinnosť dlžníka využiť poradcu v prípade, ak evidentne má záujem o riešenie svojej situácie verejnou preventívnou reštrukturalizáciou, avšak nezískal potrebný súhlas veriteľov na poskytnutie dočasnej ochrany. Uvedená povinnosť má svoje opodstatnenie z dôvodu, že ak dlžník nezískal tento súhlas veriteľov na poskytnutie dočasnej ochrany, je možné predpokladať, že veritelia buď nesúhlasia s riešením situácie dlžníka verejnou preventívnou reštrukturalizáciou, alebo nemajú dostatočné informácie o situácii dlžníka, prípadne sú tieto informácie nehodnoverné, resp. veritelia nemajú dôveru v „poctivý zámer“ dlžníka na riešení svojej situácie. Poradca by mal v takejto situácii odstrániť pochybnosti veriteľov a zabezpečiť transparentnú a efektívnu preventívnu reštrukturalizáciu.

Transparentnosť výberu poradcov je taktiež zabezpečená prostredníctvom odporúčaní a výhrad relevantných veriteľov, keďže sa očakáva aktívna spolupráca dlžníka s veriteľmi pri výbere poradcu. Všetky výhrady a odporúčania veriteľov je dlžník povinný dôkladne zvážiť tak, aby ich neakceptovanie nebolo prekážkou dosiahnutia rýchleho a efektívneho preventívneho konania. Okrem uvedeného má dlžník informatívnu povinnosť voči veriteľom, ktorí súhlasili s poskytnutím dočasnej ochrany a voči veriteľskému výboru pri každej zmene poradcu.

Zavádza sa povinnosť dlžníka informovať veriteľov o využití alebo plánovanom využívaní služieb poradcu, ako aj o jeho odmene prostredníctvom konceptu plánu a následne musí byť táto informácia súčasťou verejného plánu. Dlžník je preto povinný v koncepte plánu ako aj vo verejnom pláne vymedziť všetky skutočnosti týkajúce sa poradcu a jeho odmeny.

V rámci preventívneho konania má poradca svoju nezastupiteľnú úlohu a je povinný postupovať v súlade so zákonom, ako aj so spoločnými záujmami dlžníka a veriteľov. Upravujú sa niektoré základné úlohy poradcu v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktorých plnenie je nevyhnutné pre naplnenie účelu preventívneho konania. Výpočet základných úloh, ktoré by mal poradca plniť v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie sú vymedzené demonštratívne, pričom konkrétne úlohy a povinnosti poradcu závisia od obsahu záväzkovoprávneho vzťahu, ktorý s dlžníkom tento poradca uzatvára. Všetky povinnosti a úlohy poradcu by tak mali byť jednoznačným spôsobom určené a vymedzené v zmluve (písomnej), ktorú poradca uzatvára s dlžníkom, pričom všetky práva a povinnosti, ako aj niektoré právne následky tohto záväzkovoprávneho vzťahu sú predmetom hmotnoprávnej úpravy vymedzenej v Obchodnom zákonníku v závislosti od druhu zmluvy, ktorú medzi sebou poradca s dlžníkom.

Rovnako sa upravujú základné povinnosti poradcu, ktorý sa podieľa na riešení hroziaceho úpadku dlžníka podľa ustanovení tohto zákona, a to najmä povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, povinnosť mať poistenie zodpovednosti za škodu (rozsah poistného krytia je ponechaný na úvahu dlžníka, prípadne odporúčanie veriteľov). Okrem uvedeného sa zavádza povinnosť poradcu, ktorý sa podieľa na riešení hroziaceho úpadku dlžníka podľa ustanovení tohto zákona, bezodkladne písomne informovať dlžníka o jeho úpadku, ak sa o úpadku dlžníka poradca dozvedel v priebehu vykonávania svojej funkcie poradcu v preventívnom konaní. Poradca je tiež povinný sa zúčastniť informatívnej a schvaľovacej schôdze. Osobitne sa zdôrazňuje, že pokiaľ by mal poradca vykonávať činnosti alebo poskytovať služby v rámci riešenia hroziaceho úpadku dlžníka podľa ustanovení tohto zákona, na ktoré osobitné predpisy vyžadujú splnenie určitých zákonných podmienok a predpokladov pre výkon takejto činnosti alebo na poskytovanie konkrétnych služieb, poradca musí tieto podmienky a predpoklady ustanovené osobitnými predpismi spĺňať. Napríklad v prípade, ak by išlo o poskytovanie právnych služieb v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, poradca musí spĺňať predpoklady ustanovené týmto zákonom pre poskytovanie právnych služieb.

§ 4

Upravujú sa niektoré pravidlá pre odmenu poradcu, ktorá by potenciálne mohla ohrozovať uspokojenie veriteľov, ak preventívne konanie nepovedie k vyriešeniu problémov dlžníka. Odmena poradcu je závislá samozrejme od zmluvnej voľnosti. Osobitne sa však upravujú pravidlá, ktoré majú zamedziť dohodám o neprimeranej odmene poradcu a súčasne sa upravujú pravidlá, ktoré zaručujú postavenie poradcu ako nedotknutého veriteľa v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Odmena poradcu pred začatím verejnej preventívnej reštrukturalizácie nepodlieha žiadnemu procesu schvaľovania alebo posudzovania jej primeranosti alebo neprimeranosti. Po začatí verejnej preventívnej reštrukturalizácie však odmenu poradcu, ako aj úhradu neuhradenej časti odmeny poradcu za jeho činnosť, ktorý vykonal pred začatím verejnej preventívnej reštrukturalizácie (ďalej len „neuhradená časť odmeny“) schvaľuje veriteľský výbor. Pokiaľ

veriteľský výbor schváli odmenu poradcu, ktorá mu patrí za výkon funkcie po začatí verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo schváli úhradu neuhradenej časti jeho odmeny, poradca sa v tejto schválenej výške odmeny alebo neuhradenej časti jeho odmeny považuje za nedotknutého veriteľa, a teda dlžník mu je povinný plniť túto schválenú odmenu v dohodnutom rozsahu v dohodnutých termínoch splatnosti. Pokiaľ však veriteľský výbor odmenu poradcu alebo úhradu neuhradenej časti neschváli, táto sa považuje až do splnenia verejného plánu za nevymáhateľnú a dlžník ju nesmie plniť. Základným predpokladom pre schválenie odmeny poradcu, prípadne úhrady jej neuhradenej časti je jej primeranosť a to s ohľadom na pomery dlžníka. O neprimeranosti odmeny poradcu je oprávnený rozhodnúť veriteľský výbor a takejto odmene môže odporovať každý veriteľ, pričom režim odporovateľnosti závisí od času jeho aplikácie, t. j. či je využitý počas konkurzu alebo nie (kedy sa postupuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka). Za neprimeranú sa však nepovažuje odmena poradcu, ak poradca preukáže jej primeranosť.

Súčasne sa ustanovuje zákonná domnienka primeranosti odmeny poradcu, kedy sa odmena poradcu považuje za primeranú, pokiaľ sa na základe určitých objektívnych skutočností nepreukáže jej neprimeranosť.

§ 5

Upravuje sa aj zodpovednosť poradcu za porušenie zákonných povinností voči dlžníkovi. Ide teda primárne o tzv. internú zodpovednosť. Akékoľvek dohody medzi dlžníkom a poradcem, ktoré (úplne) vylučujú zodpovednosť poradcu sú zakázané, avšak dohody obmedzujúce zodpovednosť poradcu sú možné len v prípade, ak sú schválené veriteľským výborom. Súčasne sa upravuje zodpovednosť poradcu aj externe, t. j. voči veriteľom, avšak len v prípade úmyselného porušenia zákonných povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

§ 6

Štatutárny orgán dlžníka a aj jeho členovia majú v bežných pomeroch dlžníka v zásade dve povinnosti a to postup s odbornou starostlivosťou a potrebnou lojalitou. Tieto povinnosti sa nazývajú tiež fiduciárne povinnosti. Ak dlžníkovi hrozí úpadok, postup s odbornou starostlivosťou je potrebné zvýrazniť do tej miery, že zahŕňa aj proaktívne konanie. Ak štatutárny orgán dlžníka využije poskytovanú možnosť riešiť svoju situáciu verejnou preventívnou reštrukturalizáciou podľa ustanovení tohto zákona, je povinný poskytovať veriteľom všetky potrebné informácie, najmä informácie o svojej situácii, možnostiach riešenia, aktuálnom stave financií a financovania, aktuálnom stave riešenia hroziaceho úpadku, atď., ktoré sú nevyhnutné k prijatiu ich rozhodnutí v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie na účely dosiahnutia cieľa sledovaného týmto preventívnym konaním. Vo svojej podstate tak má štatutárny orgán dlžníka poskytnúť veriteľom všetky podstatné informácie, ktoré sú veriteľmi požadované, ako aj tie, ktoré môžu akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť rozhodnutie veriteľov pokračovať vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii, prípadne prijať iné rozhodnutie, ktoré môže ovplyvniť jej priebeh. Štatutárny orgán teda musí konať a aktívne spolupracovať s veriteľmi na riešení hroziaceho úpadku tak, aby sa predišlo úpadku dlžníka, došlo k včasnej „reštrukturalizácii“ podniku na účely zabezpečenia jeho riadneho fungovania na trhu včas.

Súčasne sa upravujú povinnosti štatutárneho orgánu dlžníka súvisiace s plnením verejného preventívneho reštrukturalizačného plánu (ďalej len „verejný plán“) alebo neverejného preventívneho reštrukturalizačného plánu (ďalej len „neverejný plán“), kedy je

štatutárny orgán povinný presadzovať plnenie verejného plánu alebo neverejného plánu a nesmie realizovať úkony, ktoré sú spôsobilé zmať jeho riadne a včasné plnenie. Ide o všeobecnú povinnosť, ktorá má zabrániť konaniu, ktoré by bolo v rozpore s účelom verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo neverejnej preventívnej reštrukturalizácie v každom jej štádiu, vrátane plnenia potvrdeného verejného plánu alebo neverejného plánu.

V najvšeobecnejšom vyjadrení to znamená, že v rámci riešenia hroziaceho úpadku je potrebné konať v dobrej viere. Keďže ide o právnu povinnosť, ten kto tak nekoná, zodpovedá za škodu, ktorú tým spôsobí.

§ 7

Využitie verejnej preventívnej reštrukturalizácie je právom dlžníka, pričom toto preventívne konanie môže začať len na návrh dlžníka, ktorý je právnickou osobou (aktívna procesná legitímácia) a je v hroziacom úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti (aktívna vecná legitímácia). Okrem všeobecných náležitostí musí návrh obsahovať aj osobitné náležitosti, ktoré preukazujú splnenie podmienok a predpokladov pre povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Touto osobitnou náležitosťou je vyhlásenie dlžníka, že sú splnené všetky podmienky na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

K návrhu je dlžník povinný pripojiť koncept plánu, ktorý má zákonom predpokladané náležitosti a prílohy, ktoré ustanovuje vykonávací predpis. Ak má dlžník záujem o poskytnutie dočasnej ochrany, musí k návrhu pripojiť aj súhlas veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany. V prípade, ak dlžník k návrhu takýto súhlas nepripojí, uvedené nie je prekážkou pokračovania v konaní o verejnej preventívnej reštrukturalizácii, avšak v tomto prípade musí dlžník preukázať, že na riešení jeho situácie sa podieľa poradca.

Upravuje sa forma a spôsob podania návrhu, ktorý bude možné podať výlučne prostredníctvom na to určeného formulára elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky príslušného súdu, pričom obligatórnou náležitosťou tohto návrhu je jeho autorizácia podľa ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Iná forma podania návrhu (osobne, poštou) sa nepripúšťa. Nesplnenie týchto formálnych náležitostí návrhu má za následok, že súd na návrh nebude prihliadať.

§ 8

Koncept plánu je listina, ktorá je obligatórnou prílohou k návrhu na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Pri povinnosti jeho predloženia už na úvod preventívneho konania ide o významnú koncepčnú zmenu oproti reštrukturalizácii. Pri reštrukturalizácii nemusel mať dlžník podrobnejšiu predstavu o spôsobe riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku. To vytváralo právnu neistotu a tohto dôsledkom boli často veľmi napäté vzťahy. Predkladateľ má v úmysle týmto praktikám zamedziť a to aj za cenu, že návrhov na verejnú preventívnu reštrukturalizáciu bude zrejme menej ako návrhov na reštrukturalizáciu pred rokom 2015. Aj ekonomické výsledky dlžníkov, ktorí prešli reštrukturalizáciou v spätnej retrospektívne naznačujú, že formálne úspešná reštrukturalizácia málokedy znamenala ekonomicky úspešnú reštrukturalizáciu, a to najmä v situáciách, ak nedošlo k zásadnejšej zmene personálnej organizácie dlžníka a reštrukturalizačné opatrenia sa viac-menej orientovali na „haircut“ veriteľov.

Pri koncepte plánu ide v zásade o „predbežný verejný plán“ vypracovaný dlžníkom, resp. poradcom dlžníka, ktorý už v počiatočnom štádiu preventívneho konania informuje o obsahu a smerovaní budúceho verejného plánu, preto koncept plánu musí obsahovať všetky náležitosti verejného plánu. Pokiaľ ide o podrobný plán peňažných tokov, stačí ho v koncepte plánu uviesť na nasledujúce obdobie šiestich mesiacov.

§ 9

Ak návrh neobsahuje všetky náležitosti, prílohy, vyhlásenia, je príslušný súd povinný bezodkladne poučiť dlžníka (navrhovateľa) o týchto nedostatkoch a vyzvať ho na ich odstránenie. Súd súčasne určí dlžníkovi desať dňovú lehotu na odstránenie nedostatkov návrhu, prípadne doloženie príloh alebo potrebných vyhlásení a zároveň ho poučí, že ak nedôjde k odstráneniu vytknutých nedostatkov v určenej lehote, tak súd na takýto návrh nebude prihliadať.

§ 10

Na základe návrhu, ktorý má všetky náležitosti ustanovené zákonom, súd povolí verejnú preventívnu reštrukturalizáciu, ak je dlžník v hroziacom úpadku v zmysle tohto zákona (t. j. z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti) a neexistujú iné prekážky ustanovené týmto zákonom (napr. nemá poradcu a k návrhu nedoložil súhlas s dočasnou ochranou, existujú prekážky vymedzené v odseku 2, nie je zapísaný v čase podania návrhu v registri partnerov verejného sektora podľa odseku 3 a pod.).

Podľa negatívneho vymedzenia súd verejnú preventívnu reštrukturalizáciu nepovolí, ak existuje predpoklad, že podnik dlžníka nie je životaschopný. Demonštratívny spôsobom sú vymenované situácie, kedy nemožno predpokladať, že podnik dlžníka je životaschopný, pričom ide o situácie, ktoré vzhľadom na ich charakter formálne indikujú neživotaschopnosť podniku. Toto negatívne vymedzenie v zásade zdôrazňuje nevyhnutnosť riešenia úpadku právnickej osoby konkurzným alebo reštrukturalizačným konaním podľa zákona č. 7/2005 Z. z., pretože každý z uvedených predpokladov indikuje úpadok dlžníka bez reálnej vyhladky na jeho sanáciu prostredníctvom preventívneho konania.

Súd o povolení alebo nepovolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie rozhoduje uznesením, voči ktorému nie je prípustné odvolanie. Opätovný vstup dlžníka do procesu verejnej preventívnej reštrukturalizácie je z dôvodu prevencie jeho zneužívania časovo obmedzený na dobu dvoch rokov, pričom začiatok plynutia tejto lehoty závisí od toho, či po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie došlo k potvrdeniu verejného plánu súdom alebo nie. Ak došlo k potvrdeniu verejného plánu súdom, dlžník môže opätovne žiadať o povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie až po uplynutí dvoch rokov od jeho splnenia. V takomto prípade musí dlžník pri preukazovaní podmienok povolenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie preukázať, kedy došlo k splneniu potvrdeného verejného plánu v pôvodnom preventívnom konaní a tak preukázať aj uplynutie dvojročnej lehoty v čase podania opätovného návrhu na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Pokiaľ v pôvodnom preventívnom konaní nedošlo k potvrdeniu verejného plánu, dvojročná lehota začína plynúť od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým sa pôvodná verejná preventívna reštrukturalizácia skončila, a dlžník je oprávnený podať opätovný návrh na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie až po jej uplynutí. Obmedzenie sa však nevzťahuje na situáciu, kedy súd nepovolil verejnú preventívnu reštrukturalizáciu.

§ 11

O povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácii rozhodne súd do desiatich dní, odkedy bol súdu doručený návrh na jej povolenie alebo od odstránenia nedostatkov návrhu, ak sú splnené všetky zákonné podmienky pre jej povolenie a súd má v čase rozhodovania o tomto návrhu na podklade doručených listín za preukázané, že neexistujú dôvody na vydanie rozhodnutia o nepovolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo o zastavení preventívneho konania z dôvodu absencie procesných podmienok podľa osobitného predpisu alebo o odmietnutí návrhu podľa osobitného predpisu. Uznesenie, ktorým však vo veci rozhodne, vrátane procesného rozhodnutia o zastavení konania alebo odmietnutí návrhu, však súd musí vydať do desiatich dní.

Súčasne s rozhodnutím o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie súd ustanoví dlžníkovi správcu náhodným výberom zo osobitného zoznamu tzv. podľa osobitného predpisu, avšak len v prípade, ak má byť dlžníkovi poskytnutá aj dočasná ochrana (t. j. ak k návrhu dlžník priložil aj súhlas s poskytnutím dočasnej ochrany v zmysle ustanovení tohto zákona), alebo ak z konceptu plánu a ostatných príloh návrhu možno dôvodne predpokladať, že v rámci schvaľovacieho procesu verejného plánu bude potrebné nahradenie súhlasu skupiny rozhodnutím súdu, t. j. najmä ak existujú skutočnosti preukazujúce nesúhlas niektorých dotknutých veriteľov s vedením verejnej preventívnej reštrukturalizácie, prípadne skutočnosti, na základe ktorých možno dospieť k záveru o nesúhlase dotknutých veriteľov s predloženým konceptom plánu a jeho obsahom alebo rozsahom a pod. Rovnako tak súd ustanoví správcu aj v prípade, ak to navrhne dlžník, alebo ak ustanovenie správcu navrhne väčšina veriteľov. Týmto osobitným zoznamom sa rozumie oddiel špeciálnych správcov zoznamu správcov vedeného podľa zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Okrem iného je súčasťou rozhodnutia o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie aj výrok o poskytnutí dočasnej ochrany a čase jej trvania, ak dlžník splnil zákonné predpoklady pre jej poskytnutie.

V prípade, ak súd ustanovil dlžníkovi správcu z dôvodu existencie dôvodných predpokladov o vzniku dôvodov na nahradenie súhlasu skupiny rozhodnutím súdu alebo na základe návrhu dlžníka, alebo na základe návrhu väčšiny veriteľov, môže správca podať súdu návrh, aby uložil navrhovateľom povinnosť zložiť primeraný preddavok na odmenu správcu. Pokiaľ dlžník tento preddavok na odmenu správcu nezloží dlžník, súd konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii zastaví. Ak však ustanovenie správcu navrhli veritelia, súd povinnosť zložiť preddavok na odmenu správcu uloží veriteľom, ktorí takýto návrh podali a v prípade, ak veritelia tento preddavok nezložia, súd správcu odvolá a verejná preventívna reštrukturalizácia môže pokračovať bez ustanoveného správcu.

Upravuje sa zásada publicity vo vzťahu k povoleniu verejnej preventívnej reštrukturalizácie, v zmysle ktorej je súd povinný bezodkladne po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie zverejniť v Obchodnom vestníku údaje o dlžníkovi, informáciu o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie a zoznam veriteľov. V prípade, že s povolením verejnej preventívnej reštrukturalizácie bola súčasne dlžníkovi poskytnutá aj dočasná ochrana, súd zverejní aj informáciu o jej poskytnutí a tiež poskytnutý súhlas veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany.

Na účely zabezpečenia transparentnosti preventívneho konania je dlžník povinný po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie bezodkladne sprístupniť (na elektronické adresy, resp. mailom) elektronickú verziu návrhu spolu s prílohami a konceptom plánu

všetkým dotknutým veriteľom uvedeným v zozname veriteľov a následne aj každému dotknutému veriteľovi, ktorý požiada o doplnenie zoznamu veriteľov v ustanovenej lehote, t. j. túto povinnosť má vo vzťahu ku každému dotknutému veriteľovi, ktorý je zapísaný v zozname veriteľov alebo má byť zapísaný v zozname veriteľov na základe jeho žiadosti podanej v zákonom ustanovenej lehote.

§ 12

Upravuje sa informatívna (notifikačná) povinnosť štatutárneho orgánu počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie pre prípad, že počas tohto preventívneho konania nastane úpadok dlžníka. Predmetná povinnosť štatutárneho orgánu dlžníka je splnená formou písomného informovania súdu, správcu, veriteľského výboru a veriteľov, ktorí súhlasili s poskytnutím dočasnej ochrany, ak táto dočasná ochrana bola poskytnutá, akonáhle nastal u dlžníka úpadok (bezodkladne po zistení úpadku dlžníka).

Vznik úpadku dlžníka počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie nemá automaticky za následok ukončenie procesu verejnej preventívnej reštrukturalizácie a vznik povinnosti podať návrh podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. Ak je dôvodný predpoklad, že dlžník svoje nové záväzky bude riadne a včas plniť a zároveň, že plán bude súdom potvrdený, alebo že dlžník úpadok odvráti iným spôsobom, môže dlžník vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii pokračovať. Ak takýto predpoklad neexistuje alebo nie je dôvodný, dlžník je povinný podať súdu návrh na zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii. Spravidla posúdenie vhodnosti pokračovania v procese verejnej preventívnej reštrukturalizácie by malo byť v kompetencii poradcu a najmä by malo byť konzultované s veriteľmi.

Porušenie vyššie uvedených povinností dlžníkom má rovnaké právne dôsledky, ako oneskorené podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, t. j. v prípade porušenia informatívnej povinnosti alebo povinnosti podať návrh na zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii (ak nebola splnená informatívna povinnosť) vzniká právna fikcia vzniku zmluvnej pokuty, ako aj vznik zodpovednosti dlžníka za škodu veriteľom podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z.

§ 13

Jedným zo spôsobov ukončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie je jej zastavenie rozhodnutím súdu. Zastaviť verejnú preventívnu reštrukturalizáciu môže súd v zásade len na základe kvalifikovaného podnetu alebo na návrh dlžníka. Návrh dlžníka na zastavenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie preskúma súd len formálne, keďže sa nevyžaduje aby dlžník návrh odôvodnil. Vzhľadom na subsidiaritu všeobecného procesného predpisu, môže súd zastaviť aj z dôvodu nedostatkov v podmienkach konania.

Zastaviť konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii na základe kvalifikovaného podnetu je možné len z dôvodov uvedených v odseku 1 alebo 2, pričom nie je vylúčená ani kumulatívna existencia dôvodov na zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii.

Upravujú sa skutkové podstaty, naplnenie ktorých je dôvodom pre zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii, pričom je potrebné rozlišovať medzi skutkovými podstatami, ktoré majú byť, resp. mali byť naplnené v čase podania návrhu na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie (odsek 1) a skutkovými podstatami, ktorých podmienky

boli naplnené v priebehu verejnej preventívnej reštrukturalizácie (odsek 2).

§ 14

Aktívne procesne legitimovaným na podanie kvalifikovaného podnetu je správca, veriteľský výbor alebo člen veriteľského výboru, poradca, významný veriteľ, veriteľ, voči ktorému dlžník, ktorému bola poskytnutá dočasná ochrana, neplní nové záväzky riadne alebo včas, veriteľ, voči ktorému dlžník, ktorému nebola poskytnutá dočasná ochrana, neplní záväzky riadne alebo včas, alebo tak môže urobiť aj samotný zákonný sudca (pôjde o výnimočnú situáciu). Takáto právna úprava umožňuje zákonnému sudcovi aktívne riešiť podnety, ktoré nebudú spĺňať požiadavky kvalifikovanosti. Musí si však osvojiť tvrdenia podávateľa podnetu.

Kvalifikovaný podnet musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať opis skutočností odôvodňujúcich zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii alebo opis skutočností odôvodňujúcich preskúmanie správcom v závislosti od toho, ktorému subjektu sa kvalifikovaný podnet podáva. Zároveň k nemu musia byť pripojené listinné dôkazy preukazujúce skutočnosti uvedené v kvalifikovanom podnete. Je zrejmé, že ak tento podnet podáva zákonný sudca, listiny sa nachádzajú v súdnom spise, preto tieto nie je potrebné prikladať opätovne, ak teda nie sú dokladané nové listiny preukazujúce nové tvrdenia a zistenia. Súd alebo správca posudzuje len skutočnosti uvedené v kvalifikovanom podnete, pričom ďalšie skutočnosti skúma len vtedy, ak je to potrebné, t. j. ak je zrejmé, že ďalšie skutočnosti v bezprostrednej súvislosti so skutočnosťami uvedenými v kvalifikovanom podnete skutočne odôvodňujú zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii alebo preskúmanie správcom. Je teda na rozhodnutí súdu alebo správcu, či bude v rámci svojho preskúmavania získavať a zisťovať nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci.

Ak podanie nemá náležitosti kvalifikovaného podnetu, súd alebo správca na také podanie neprihliada, je však povinný bezodkladne poučiť podávateľa kvalifikovaného podnetu o tejto skutočnosti.

§ 15

Zákon upravuje niekoľko spôsobov skončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktorá sa skončí vždy právoplatnosťou rozhodnutia súdu. Je potrebné zdôrazniť, že ak skončí verejná preventívna reštrukturalizácia, automaticky zaniká aj dočasná ochrana, ak bola poskytnutá, nakoľko táto nemôže byť poskytnutá a mať účinky bez toho, aby bolo vedené konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii.

Po skončení verejnej preventívnej reštrukturalizácie je súd povinný bezodkladne zverejniť údaje o dlžníkovi spolu s informáciou o skončení verejnej preventívnej reštrukturalizácie a dôvodoch jej skončenia v Obchodnom vestníku.

§ 16

V prípade, že v konaní o verejnej preventívnej reštrukturalizácii nedôjde k potvrdeniu verejného plánu súdom, štatutárny orgán má povinnosť do 15 dní od skončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie zverejniť v Obchodnom vestníku vyhlásenie, že nie je v úpadku. Ide o osobitnú povinnosť dlžníka po skončení verejnej preventívnej reštrukturalizácie bez potvrdenia verejného plánu súdom, splnením ktorej dlžník deklaruje, že sa nenachádza

v úpadku. Takúto povinnosť štatutárny orgán dlžníka nemá, ak v tejto lehote podá návrh na vyhlásenie konkurzu podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z., a na základe takéhoto návrhu sa následne aj začne konkurzné konanie. Je potrebné uviesť, že ak štatutárny orgán dlžníka nesplní tieto osobitné povinnosti, resp. povinnosť, vzniká mu zodpovednosť za škodu podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. (§ 11 ods. 2).

§ 17

Dlžník je oprávnený, na účely dosiahnutia cieľa verejnej preventívnej reštrukturalizácie a na účely podpory rokovania o verejnom pláne s cieľom umožniť mu pokračovať v prevádzke podniku, dosiahnuť poskytnutie dočasnej ochrany (tzv. všeobecné moratórium) a to najmä za predpokladu, že k návrhu pripojí súhlas veriteľov s jej poskytnutím. Pre poskytnutie dočasnej ochrany v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie je potrebný súhlas väčšiny nespriaznených veriteľov počítanej podľa výšky ich nespriaznených pohľadávok. Dočasnú ochranu však môže súd poskytnúť aj vtedy, ak s jej poskytnutím súhlasí aspoň 20 % všetkých veriteľov počítaných podľa výšky ich nespriaznených pohľadávok avšak súčasne musia byť splnené dve podmienky, a to že koncept plánu nepredpokladá u žiadneho z veriteľov čiastočné odpustenie pohľadávky alebo uznanie jej čiastočnej nevymáhateľnosti, ktoré by presahovalo 20% z jeho pohľadávky a súčasne koncept plánu nepredpokladá odklad splácania ktorejkoľvek pohľadávky veriteľov dlhší ako jeden rok.

V prípade, že dlžník pripojí k návrhu súhlas veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany, súd mu automaticky v rozhodnutí o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie poskytne dočasnú ochranu na obdobie troch mesiacov. Pre „platný súhlas veriteľov“ sa vyžaduje, aby tento súhlas veriteľov nebol starší viac ako 30 dní pred podaním návrhu a aby išlo o súhlas veriteľov nespriaznených pohľadávok (na súhlasy spriaznených veriteľov sa neprihliada), pričom na účely určenia tejto výšky nespriaznených pohľadávok sa má vychádzať z priebežnej účtovnej závierky nie staršej ako 60 dní, ktorá je taktiež v tomto prípade prílohou návrhu.

V oboch prípadoch sa len na súhlasy veriteľov nespriaznených pohľadávok. Veritelia spriaznených pohľadávok by s najväčšou pravdepodobnosťou súhlasili s poskytnutím dočasnej ochrany a z tohto dôvodu by prihliadanie na ich súhlas pre tento účel mohlo potenciálne ohroziť záujmy nespriaznených veriteľov.

Súhlas veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany je možné podmieniť ustanovením veriteľského výboru alebo zmenou alebo odvolaním štatutárneho orgánu, alebo jeho člena alebo člena dozorného orgánu dlžníka pred podaním návrhu. Uvedené podmienky súhlasu by sa mali uskutočniť podľa pravidiel, ktoré majú byť vymedzené priamo v súhlase veriteľov.

Explicitne sa vymedzuje vznik účinkov dočasnej ochrany na účely zabezpečenia právnej istoty. Tie vznikajú deň nasledujúci po dni zverejnenia údajov o dlžníkovi a informácie o poskytnutí dočasnej ochrany spolu s ďalšími informáciami podľa ustanovení tohto zákona v Obchodnom vestníku, pričom súd je povinný bezodkladne vykonať opatrenia na publikovanie informácie o poskytnutí dočasnej ochrany Obchodnom vestníku, ako aj o ostatných skutočnostiach.

§ 18

S cieľom zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi právami dlžníka a jeho veriteľov sa dočasná ochrana prvý krát poskytuje na zákonom ustanovené trojmesačné obdobie.

V prípadoch, kedy sa vyžaduje vzhľadom na komplexnosť a náročnosť preventívnej reštrukturalizácie dlžníka viac času, zákon pripúšťa možnosť jej predĺženia o ďalšie tri mesiace, avšak celková doba trvania dočasnej ochrany nesmie presiahnuť obdobie šiestich mesiacov, t. j. o predĺženie dočasnej ochrany môže dlžník žiadať len raz. Dlžník musí požiadať o predĺženie dočasnej ochrany vo vymedzenom časovom období, inak súd na žiadosť o predĺženie dočasnej ochrany nebude prihliadať a zmeškanie lehoty v tomto prípade nemožno odpustiť.

O predĺženie dočasnej ochrany môže požiadať dlžník len v prípade, že sa v rokovaníach o verejnom pláne dosiahol náležitý pokrok a jej predĺženie je nevyhnutné na dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie a práve z uvedeného dôvodu získal dlžník súhlas veriteľského výboru na jej predĺženie. Iné dôvody predĺženia dočasnej ochrany sa v súlade so smernicou nepripúšťajú, a to ani v prípade, ak by dlžník získal súhlas veriteľského výboru. Predĺženie dočasnej ochrany sa rovnako tak nepripúšťa, bez ohľadu na dôvody, ani v prípade, ak dlžník presunul svoje centrum hlavných záujmov z iného členského štátu v období troch mesiacov pred podaním návrhu. Ide o konkrétnu transpozíciu.

Pokiaľ sú splnené podmienky na predĺženie dočasnej ochrany, súd rozhodne o jej predĺžení uznesením a dočasnú ochranu predĺži o ďalšie tri mesiace. Pri rozhodovaní by súd mal dbať na to, aby nedošlo k pretrhnutiu doby trvania dočasnej ochrany, t. j. táto by mala na seba bezprostredne nadväzovať a v súlade s uvedeným by mal súd rovnako tak postupovať aj v prípade plnenia publikačnej povinnosti. Súd je totiž rovnako tak povinný bezodkladne vykonať opatrenia na publikovanie údajov o dlžníkovi a informácie o predĺžení dočasnej ochrany v Obchodnom vestníku.

§ 19

Dočasná ochrana má za následok, že vedie k čiastočnému obmedzeniu niektorých úkonov a majetkových dispozícií dlžníka. V prípade, ak s poskytnutím dočasnej ochrany súhlasia veritelia, títo sú oprávnení už v súhlase s poskytnutím dočasnej ochrany určiť konkrétne úkony, ktoré je dlžník oprávnený vykonať len so súhlasom poradcu. V takomto prípade v zásade môže ísť o akýkoľvek úkon, teda nielen o bežné právne úkony, ale aj o úkony, ktorými sa podstatne mení skladba majetku záväzkov alebo záväzkových vzťahov, pričom toto obmedzenie je časovo ohraničené zánikom dočasnej ochrany v závislosti od druhu právneho úkonu dlžníka. Toto dispozičné obmedzenie má byť preto uplatňované od okamihu poskytnutia tohto súhlasu veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany, t. j. obmedzenie má byť realizované už v čase, kedy ešte dočasná ochrana poskytnutá byť nemusí, pričom jeho uplatňovanie závisí od druhu úkonu dlžníka, na ktorý je požadovaný súhlas poradcu. Pokiaľ ide o bežné právne úkony, bežnú činnosť dlžníka, ktorá by bola podliehala schváleniu poradcom, tak takéto obmedzenie by malo byť platné až do zániku dočasnej ochrany, pokiaľ veritelia v súhlase s jej poskytnutím neurčili inak. Pokiaľ však ide o úkony, ktorými sa podstatne mení skladba majetku dlžníka, jeho záväzkov alebo záväzkových vzťahov, v tomto prípade je schválenie úkonu poradcom v zmysle obmedzenia vyjadreného v súhlase veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany, časovo ohraničené ustanovením veriteľského výboru. Po tom, ako bol dlžníkovi vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii ustanovený veriteľský výbor, je totiž dlžník priamo zákonom obmedzený len na výkon bežnej činnosti a bežných právnych úkonov (pokiaľ nie sú podmienené poradcovým schválením), nakoľko nemôže vykonávať, resp. musí obmedziť svoju činnosť len na úkony, ktorými sa podstatne nemení skladba jeho majetku, záväzkov alebo záväzkových vzťahov. Iné úkony môže dlžník vykonávať iba so súhlasom veriteľského výboru. Je potrebné uviesť, že tretie osoby sa o prípadnom podmienení úkonov dlžníka ich schválením poradcom dozvedia priamo zo súhlasu veriteľov s poskytnutím dočasnej ochrany, ak je dočasná

ochrana poskytnutá, ktorý je zverejnený. V ostatných prípadoch ide o zákonné dispozičné obmedzenie dlžníka, ktoré musí byť zrejmé a tretie osoby musia mať na zreteli toto zákonné dispozičné obmedzenie pri úprave svojich právnych vzťahov.

V prípade, že dlžník realizuje úkon, na ktorý sa vyžadovalo schválenie poradcom alebo veriteľským výborom bez tohto schválenia, veriteľa alebo správca (v konkurze) môžu takémuto úkonu odporovať. Veriteľ vie v zásade takémuto úkonu odporovať kedykoľvek, avšak správca má túto možnosť iba v následnom konkurze. Odporovacie právo však bude neopodstatnené, ak druhá strana preukáže, že takýmto neschváleným úkonom, na ktorý inak zákon vyžadoval schválenie buď poradcom alebo veriteľským výborom, nedošlo k ukráteniu veriteľov.

Dispozičné obmedzenia spočívajúce v schválení úkonov dlžníka poradcom alebo veriteľským výborom sú voči osobám, ktorým boli alebo sú takéto úkony dlžníka určené, účinné od okamihu, kedy sa o ňom tieto osoby dozvedeli.

§ 20

Kľúčovým ustanovením na účely dočasnej ochrany poskytnutej v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie je ustanovenie o účinkoch poskytnutia dočasnej ochrany. Dočasnú ochranu je potrebné vnímať ako typ špecifického neodkladného opatrenia, ktoré má za cieľ poskytnúť dlžníkovi časovo obmedzenú ochranu dostatočnú na vyriešenie hroziaceho úpadku a na efektívne naštartovanie a riadenie procesu sanácie dotknutého dlžníka prostredníctvom verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Účinky dočasnej ochrany pôsobia všeobecne voči všetkým veriteľom dlžníka.

K jednotlivým účinkom:

1. Aktívna konkurzná imunita

Dlžník nemá počas poskytnutej dočasnej ochrany povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu upravenú zákonom č. 7/2005 Z. z. Uvedené však nemá vplyv na informačnú povinnosť štatutárneho orgánu dlžníka voči súdu, správcovi, veriteľskému výboru a veriteľom, ktorí súhlasili s poskytnutím dočasnej ochrany, pre prípad, že počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie nastane úpadok dlžníka, t. j. túto povinnosť musí splniť, inak nesie zodpovednosť v rovnakom rozsahu, ako pri oneskorenom podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu.

2. Pasívna konkurzná imunita

Poskytnutá dočasná ochrana bráni vyhláseniu konkurzu na majetok dlžníka alebo povoleniu jeho reštrukturalizácie. Inak povedané, poskytnutá dočasná ochrana bráni tomu, aby sa na dlžníka pod dočasnou ochranou vzťahovala pôsobnosť zákona č. 7/2005 Z. z. vo veci vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie vo vzťahu k dlžníkovi. Tento účinok však nebráni súdu začať konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie, ale v začatom konkurzom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní nemožno pokračovať. Tento účinok dopĺňa účinok týkajúci sa aktívnej konkurznej imunity v tom zmysle, že pokiaľ nedošlo k vyhláseniu konkurzu alebo povoleniu reštrukturalizácie podľa zákona č. 7/2005 Z. z., takéto konanie sa ex lege prerušuje a súd nemôže vec prejednať a rozhodnúť.

3. Relatívna exekučná imunita

Dočasná ochrana pôsobí aj voči vykonávacím konaniam, nakoľko poskytnutá dočasná ochrana bráni viesť a realizovať potrebné procesné úkony voči dlžníkovi v rámci exekučného konania

alebo obdobného vykonávacieho konania, t. j. uvedené sa vzťahuje na akýkoľvek výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu, napr. daňová exekúcia, výkon rozhodnutia podľa Správneho poriadku a pod. Rovnako ako v prípade pasívnej konkurznej imunity, aj v tomto prípade sa vykonávacie konanie poskytnutím dočasnej ochrany prerušuje ex lege a v takomto konaní nemôže príslušný orgán pokračovať. Relatívna exekučná imunita pôsobí vo vzťahu ku všetkým nárokom vymáhaným v konkrétnom vykonávacom konaní, okrem výslovne ustanovených prípadov a vo vzťahu k pracovnoprávnym nárokom zamestnancov (vymoženie týchto pohľadávok vo vykonávacom konaní nie je dotknuté). Taxatívny výpočet pohľadávok, na ktoré sa relatívna exekučná imunita nevzťahuje vyplýva z tej skutočnosti, že samotná smernica ráta s tým, že zo všeobecného moratória sa vylúčia pohľadávky v odôvodnených prípadoch. Vo vzťahu k pohľadávkam vzniknutým pri realizácii spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie financovaných z fondov Európskej únie ide o pohľadávky, pri ktorých špecifické pravidlá, ktoré vyplývajú z legislatívy Európskej Únie a následne sú prenesené aj do právneho poriadku Slovenskej republiky. Tieto pravidlá neumožňujú členskému štátu odpustiť pohľadávku voči prijímateľom, pretože ide o prenesenú pohľadávku, ktorá je následne vysporiadaná voči všeobecnému rozpočtu Európskej Únie, pričom celý proces vysporiadania je podrobne monitorovaný a vykazovaný. Vo vzťahu k plneniam priznaných rozhodnutím inštitúcie, orgánu, úradu či agentúry Európskej Únie možno výkon takéhoto rozhodnutia zastaviť podľa čl. 299 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie len rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie. Z uvedených dôvodov je opodstatnený záver o vylúčení týchto pohľadávok zo všeobecného moratória pri riešení verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Zo všeobecného moratória sa vylučuje aj ďalšia kategória pohľadávok v podobe daňových nedoplatkov, colných dlhov, pokút a iných platieb vymeraných a uložených colnými orgánmi podľa colných predpisov. Tieto pohľadávky sú nevyhnutné z dôvodu všeobecného záujmu vo vzťahu k naplneniu štátneho rozpočtu a štátneho rozpočtu Európskej únie. Pokiaľ by tieto pohľadávky neboli vylúčené, Slovenská republika by mohla byť ako veriteľ nespravodlivo poškodená, pretože nezačatím vymáhania uvedených pohľadávok, resp. prerušením vymáhania týchto pohľadávok by mohlo dôjsť k nižšiemu výberu daní, prípadne aj cla, pričom v prípade cla hrozí sankcia zo strany Európskej komisie v podobe úrokov z omeškania podľa nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o patreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.

4. Priorita uspokojenia nových a nespriaznených záväzkov

Počas dočasnej ochrany platí pravidlo, ktorým sa sleduje posilnenie prevádzkyschopnosti podniku dlžníka, a preto sa umožňuje dlžníkovi plniť (všeobecne) nový záväzok pred starým záväzkom a z nového záväzku prednostne nespriaznený záväzok a až následne plniť starý nespriaznený záväzok a ako posledný aj starý spriaznený záväzok. Uvedené sa však nevzťahuje na pracovnoprávne nároky zamestnancov dlžníka.

5. Dočasná nemožnosť výkonu zabezpečovacích práv

Dočasná ochrana má obdobné účinky ako relatívna exekučná imunita aj vo vzťahu k výkonu zabezpečovacích práv, ktoré sa vzťahujú na majetok patriaci dlžníkovi, avšak v prípade výkonu zabezpečovacích práv nemožno ani začať tento výkon a následne zabezpečovacie právo vykonať ho. Výnimku z tohto pravidla tvoria pracovnoprávne nároky zamestnancov.

6. Zákaz započítania spriaznených pohľadávok

Započítanie je úkonom, ktorý môže prispieť k zásadnejším zmenám v skladbe, využití, určení či zmenšení majetku dlžníka pod dočasnou ochranou, najmä pokiaľ započítací prejav urobí

osoba s ním spriaznená. Vzhľadom na uvedené sa počas dočasnej ochrany neumožňuje započítanie pohľadávky dlžníka pod dočasnou ochranou so spriaznenou pohľadávkou, a to ani jednostranne a ani dohodou s dlžníkom (zmluvné započítanie). Tento účinok dočasnej ochrany vecne súvisí s ochranou majetkovej podstaty dlžníka. Ak by takéhoto pravidla nebolo, dlžník by sa tak pripravoval najmä o likvidné peňažné prostriedky, ktoré typicky potrebuje v situácii, kedy rieši hroziacu platobnú neschopnosť. Spriaznení veritelia by mali byť s týmto následkom uzročením, keďže v hierarchii ochranyhodnosti majetkových záujmov sú podriadení záujmom nespriaznených veriteľov. Neguje sa tým taktiež prípadná motivácia odkupovať pohľadávky veriteľov a „zlepšovať“ svoju pozíciu vo vzťahu k plneniu záväzkov voči dlžníkovi.

7. Obmedzenie zmeny obsahu zmluvných vzťahov a ich ukončenia

Modifikujú sa pravidlá pre výpoveď a odstúpenie od zmluvy vrátane práva odoprieť plnenie zo zmluvy alebo zmeniť obsah práv alebo povinností vyplývajúcich zo zmluvy v súvislosti s omeškaním dlžníka, ktoré vzniklo pred dočasnou ochranou. Presadzuje sa najmä základné pravidlo, podľa ktorého, ak pred poskytnutím dočasnej ochrany bol dlžník v omeškaní, poskytnutie dočasnej ochrany v takomto prípade nemôže byť dôvodom pre ukončenie alebo zmenu obsahu zmluvných vzťahov. Tento účinok dočasnej ochrany slúži na ochranu dlžníka vo vzťahu k jeho možnosti prevádzkovať podnik aj počas dočasnej ochrany a v zásade je nevyhnutné aj pre dosiahnutie účelu prebiehajúcej verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Z vymedzeného účinku dočasnej ochrany sa uplatňujú ustanovené výnimky, nakoľko nie je možné spravodlivo požadovať, aby v súvislosti s týmto účinkom druhá zmluvná strana bezprostredne ohrozila prevádzkovanie svojho podniku. Výnimku z predmetného účinku rovnako predstavuje plnenie druhej zmluvnej strany, ktoré nemá byť použité v súvislosti s bežnou podnikateľskou činnosťou dlžníka.

V prípade existencie zmluvných dojednaní účastníkov záväzkovo-právnych vzťahov s obsahom odporujúcim alebo vylučujúcim tieto účinky sa na takéto ustanovenia neprihliada, t. j. takéto zmluvné dojednania nie sú spôsobilé vylúčiť tento zákonom ustanovený účinok dočasnej ochrany.

8. Nemožnosť ukončenia financovania dlžníka

Financovanie, dohodnuté medzi veriteľom a dlžníkom ešte pred dočasnou ochranou nemožno počas dočasnej ochrany ukončiť z dôvodu, že dlžník neplní podmienky finančných ukazovateľov. Dlžník rovnako nie je oprávnený čerpať peňažné prostriedky z financovania, ktoré bolo dohodnuté pred poskytnutím dočasnej ochrany, ak na takéto čerpanie nemá súhlas veriteľského výboru. Je potrebné zdôrazniť, že toto obmedzenie sa dotýka tzv. finančných kovenantov, t. j. zmluvných podmienok, ktoré sa vypočítavajú z účtovných výkazov. V prípade, ak by dlžník neplnil iné podmienky pre poskytnutie financovania, veriteľ by mu mal mať možnosť odoprieť financovanie. To rovnako platí aj pre nekomitované linky.

9. Spočívanie behu niektorých lehôt

Pri dočasnej ochrane sa voči dlžníkovi pozastavuje najmä plynutie premlčacích dôb, rovnako ako plynutie lehôt pre prípadné uplatnenie nárokov z odporovateľných úkonov. Tieto lehoty, resp. ich začiatok plynutia a koniec plynutia plne kopíruje vznik a zánik účinkov dočasnej ochrany.

Osobitne sa z účinkov dočasnej ochrany sa vynímajú existujúce alebo budúce pracovnoprávne nároky či už súčasných alebo bývalých zamestnancov dlžníka, t. j. dočasnou ochranou ostávajú nedotknuté pracovnoprávne nároky tak súčasných, ako aj bývalých

zamestnancov dlžníka v plnom rozsahu, t. j. týmto nárokom je poskytnutá ochrana v plnom rozsahu tak, ako keby dočasná ochrana poskytnutá nebola, a tieto nároky musia byť vyplatené v plnom rozsahu súlade so zákonom a bývalým alebo súčasným zamestnancom dlžníka prináležia všetky práva spojené s uplatňovaním ich pracovnoprávných nárokov.

§ 21

Dlžníkovi sa počas dočasnej ochrany umožňuje na účely zabezpečenia riadneho chodu prevádzky jeho podniku prijať tzv. „krízové financovanie“, pričom ide o dočasné financovanie, ktoré je navyše účelovo určené, nakoľko prostriedky z krízového financovania môžu byť použité výlučne na zabezpečenie riadneho chodu prevádzky podniku dlžníka a to len počas dočasnej ochrany. Prostriedky z krízového financovania nemožno použiť na refinancovanie financovania dlžníka, poskytnutého pred poskytnutím dočasnej ochrany.

Krízové financovanie je možné prijať len so súhlasom veriteľského výboru. Platí, že za krízové financovanie sa považuje aj financovanie dlžníka, ktoré bolo dohodnuté ešte pred poskytnutím dočasnej ochrany dlžníka a peňažné prostriedky dlžník čerpal so súhlasom veriteľského výboru po poskytnutí dočasnej ochrany

Ustanovuje sa aj maximálny rozsah krízového financovania. Poskytnuté prostriedky sa považujú za krízové financovanie maximálne v rozsahu šiestich mesačných priemerných prevádzkových nákladov dlžníka za uplynulý kalendárny rok, pričom tento rozsah je ustanovený ako maximálna hranica pre krízové financovanie ako celku, t. j. tento rozsah musí byť dodržaný aj v prípade kombinácie krízového financovania prostredníctvom „nového“ krízového financovania a dočerpania finančných prostriedkov z už skôr dohodnutého financovania.

Aby existovala motivácia na poskytnutie krízového financovania dlžníkovi a rovnako tak snaha dlžníka o zabezpečenie riadneho chodu prevádzky jeho podniku, bude sa uplatňovať pravidlo, že ten, kto poskytne dlžníkovi takéto krízové financovanie, bude mať v prípade vyhlásenia konkurzu výhodu v podobe rovnakého zaobchádzania v rozsahu zodpovedajúcom inštitútu nového úveru poskytnutého v rámci reštrukturalizácie. Ak je krízové financovanie zabezpečené, tak pôjde o uspokojenie zo zabezpečenia. V ostatných prípadoch bude krízové financovanie požívať absolútnu prioritu voči nezabezpečenému dlhu.

§ 22

V odseku 1 sa vymedzujú dôvody zániku dočasnej ochrany. Typickým dôvodom zániku dočasnej ochrany je uplynutie maximálnej doby jej trvania (vrátane predĺženia). Nemalo by sa taktiež brániť tomu, aby dlžník kedykoľvek žiadal o jej ukončenie (súd dôvody takejto žiadosti neskúma). Takáto žiadosť dlžníka sa podáva prostredníctvom na to určeného formulára elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu. Zákon ráta so zánikom dočasnej ochrany aj z dôvodu potvrdenia alebo zamietnutia verejného plánu súdom, alebo z dôvodu zastavenia konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii, t. j. dočasná ochrana v zásade vždy zaniká v dôsledku skončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Dočasná ochrana zaniká dňom nastúpenia dôvodov zániku, pričom zanikajú aj účinky poskytnutej (predĺzenej) dočasnej ochrany, a zverejnenie informácie o jej zániku v Obchodnom vestníku na zánik jej účinkov nemá vplyv.

Súdu sa ukladá povinnosť bezodkladne zverejniť údaje o dlžníkovi a informáciu o zániku dočasnej ochrany v Obchodnom vestníku, vrátane informácie o skončení verejnej

preventívnej reštrukturalizácie a dôvodoch jej skončenia (len v prípade, ak dočasná ochrana zanikla v dôsledku skončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie, t. j. na základe právoplatného rozhodnutia súdu). Ak dočasná ochrana zanikla počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktorá pokračuje, v tomto prípade súd bezodkladne zverejní len údaje o dlžníkovi a informáciu o zániku dočasnej ochrany v Obchodnom vestníku. Nie je žiadúce, aby súd čakal so zverejnením informácie o zániku dočasnej ochrany na skončenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

§ 23

Súd dohliada na činnosť správcu ako aj na výkon podnikateľskej činnosti dlžníka, pričom pri výkone dohľadu prihliada na záujmy veriteľov dlžníka a na prípadné nerovnosti v prístupe k poskytovaným informáciám potrebným na dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo v rozsahu týchto informácií, ktorými disponuje samotný dlžník a jeho veritelia. Na vyváženie tejto informačnej nerovnosti slúži najmä oprávnenie súdu uložiť dlžníkovi povinnosť sprístupnenia informácii veriteľovi, ktorých sa domáha, ak ide o informácie, ktoré súd považuje pre naplnenie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie za potrebné.

Konštruje sa možnosť predbežného právneho posúdenia súdom ohľadne spornej otázky vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii, ktorá sa týka výkladu niektorého z ustanovení tohto zákona alebo ďalšieho postupu v konaní o verejnej preventívnej reštrukturalizácii na účely usmernenia strán a iných subjektov vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii, pričom pri riešení tejto problematiky má súd prihliadať predovšetkým na účel sledovaný verejnou preventívnou reštrukturalizáciou.

§ 24

Upravujú sa niektoré podmienky výkonu funkcie správcu, jeho odvolania a zániku jeho funkcie vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii. Osobitne sa upravuje jeho odvolanie v prípade opakovaného alebo závažného porušenia povinnosti ustanovenej zákonom alebo osobitným predpisom, pričom je na rozhodnutí súdu posúdenie závažnosti a frekvencie porušenia povinnosti správcom. Súd tak podľa vlastného uváženia rozhodne, či porušenie povinnosti je dôvodom pre priame odvolanie z funkcie správcu vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii, alebo správcu najprv písomne upozorní na porušenie povinnosti a až v prípade následného opakovaného porušenia alebo v prípade iného porušenia povinnosti ho odvolá. Na funkciu správcu vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii sa inak uplatňujú ustanovenia osobitného predpisu (zákona č. 8/2005 Z. z.). Rozhodnutie o odvolaní a ustanovení nového správcu, ako aj rozhodnutie o ustanovení nového správcu v prípade smrti alebo zániku pôvodne ustanoveného správcu podliehajú zverejňovacej povinnosti súdu v Obchodnom vestníku.

§ 25

Správca počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie má oprávnenie dohľadu nad dlžníkom v rozsahu skúmania a zisťovania dôvodov pre zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii a s tým spojenú informačnú povinnosť voči súdu, veriteľskému výboru, relevantným veriteľom a veriteľom súhlasiacim s dočasnou ochranou. Súd môže zároveň správcu poveriť i vykonaním ďalších úloh v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktoré sú potrebné pre dosiahnutie jej účelu.

Ďalším oprávnením správcu je povinnosť preskúmania zodpovednosti štatutárneho orgánu, úkonov dlžníka, ktoré mohli spôsobiť hrozbu úpadku alebo úpadok dlžníka, a stavu dlžníka v čase začatia konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii na základe kvalifikovaného podnetu. O takomto preskúmaní je správca povinný vypracovať písomnú odôvodnenú správu, ktorú je povinný následne zaslať súdu a podávateľovi kvalifikovaného podnetu do 15 dní od doručenia kvalifikovaného podnetu, avšak v odôvodnených prípadoch je možné túto lehotu predĺžiť maximálne o ďalších 15 dní na základe oznámenia dôvodov nedodržania lehoty súdu.

Upravuje sa povinnosť dlžníka a tretích osôb poskytovať správcovi pri výkone jeho činnosti vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii súčinnosť, pričom pre prípad porušenia tejto povinnosti sa uplatňujú ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z., prostredníctvom ktorých je možné vynútenie tejto súčinnosti, ak je to potrebné na dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

§ 26

Správca má nárok za výkon funkcie vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii na odmenu ako aj na náhradu výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s výkonom funkcie. Odmenu správcu a náhradu výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s výkonom funkcie, ak bol ustanovený, platí dlžník, avšak v prípade, ak bol správca ustanovený na návrh veriteľov, tieto náklady platia veritelia, ktorí ustanovenie správcu vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii navrhli, spoločne a nerozdielne. V prípade sporu o výške odmeny alebo náhrady výdavkov rozhodne súd najneskôr do 30 dní. Podrobnosti o odmene a náhrade výdavkov sú podrobnejšie upravené vo vykonávacom predpise.

§ 27

Na účely jednoznačnosti určenia verejným plánom dotknutých veriteľov sa explicitne vymedzujú veritelia, ktorí sú potvrdeným verejným plánom dotknutí a veritelia, na ktorých sa potvrdený verejný plán nevzťahuje, resp. nie je pre nich záväzný (tzv. nedotknutí veritelia). Za dotknutých veriteľov možno vo všeobecnosti považovať všetkých veriteľov, ktorých pohľadávka vznikla pred rozhodným dňom (pred prvým dňom kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom bol podaný návrh), ak nejde o nedotknutého veriteľa. Dotknutým veriteľom je aj spoločník dlžníka, ak sa predpokladá zmena majetkových pomerov či štruktúry dlžníka. Dotknutým veriteľom je aj podmienený dotknutý veriteľ, t. j. ručiteľ, spoludlžník či iná osoba, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi po rozhodnom dni za predpokladu, že táto osoba splní záväzok dlžníka vzniknutý pred rozhodným dňom, ak samozrejme nejde v tomto prípade o nedotknutého veriteľa.

Zákon explicitne vyjadruje skupiny veriteľov, ktorí nie sú verejným plánom dotknutí, pričom verejný plán môže súčasne určiť aj ďalších veriteľov, ktorí ním nebudú dotknutí.

Rozdelenie veriteľov podľa toho, či sú verejným plánom dotknutí alebo nedotknutí vychádza priamo zo smernice. Veritelia, ktorí sú verejným plánom dotknutí, sa priamo zúčastňujú na verejnej preventívnej reštrukturalizácii, sú účastníkmi konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii, majú konkrétne práva a povinnosti upravené týmto zákonom, napr. právo žiadať byť zapísaný v zozname veriteľov, právo podať kvalifikovaný podnet, právo hlasovať o verejnom pláne na schvaľovacej schôdzi a pod. Títo verejným plánom dotknutí

veritelia sú priamo dotknutí verejným plánom, nakoľko je pre nich prijatý verejný plán záväzný. Postavenie nedotknutých veriteľov sa v zásade nemení bez ohľadu na to, či verejná preventívna reštrukturalizácia prebieha alebo nie. Nedotknutí veritelia nemajú vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii postavenie účastníka konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii a prijatý verejný plán nie je pre ne záväzný. Dlužník je povinný nedotknutým veriteľom uhrádzať ich pohľadávky tak, akoby verejná preventívna reštrukturalizácia neprebíhala. Nedotknutých veriteľov sa však môžu dotknúť účinky dočasnej ochrany, ak je poskytnutá avšak len v zákonom ustanovenom rozsahu.

Osobitnú skupinu nedotknutých veriteľov predstavujú zamestnanci dlžníka, resp. osoby so svojimi pracovnoprávnymi nárokmi voči dlžníkovi. Ich postavenie ako nedotknutých veriteľov vyplýva nielen zo smernice, ktorá poskytuje tejto skupine veriteľov osobitnú ochranu, ale aj zo skutočnosti, že jedným zo základných účelov verejnej preventívnej reštrukturalizácie je záchrana podniku a ochrana pracovných miest. Jednotlivé skupiny veriteľov, ktoré nie sú plánom dotknuté, boli konštruované vzhľadom na ich postavenie v obchodno-závazkových vzťahoch k dlžníkovi (neplnenie pohľadávok týchto nedotknutých veriteľov v stave „hroziaceho úpadku“ musí byť zabezpečené, nakoľko inak nemožno takéhoto dlžníka, ktorý nie je schopný uhrádzať bežné záväzky, považovať za dlžníka v hroziacom úpadku, ale jeho situáciu je už nutné riešiť podľa insolvenčných predpisov).

K nedotknutým veriteľom patrí aj sporný nespriaznený veriteľ, pričom zaradenie tohto veriteľa medzi nedotknutých veriteľov je odôvodnené potrebou zabezpečiť verejnú preventívnu reštrukturalizáciu transparentnú, efektívnu a rýchlu, a teda riešenie sporu dlžníka s jeho nespriazneným veriteľom nie je v tomto procese žiadúce. Okrem uvedeného, pokiaľ existuje takýto spor, dotknutí veritelia sú o ňom informovaní (musia byť) a v takomto prípade samozrejme majú možnosť prijať rozhodnutie o tom, či napriek tejto skutočnosti budú pokračovať v konaní o verejnej preventívnej reštrukturalizácii alebo nie, prípadne môžu pomôcť dlžníkovi pri riešení sporu s nespriazneným veriteľom, alt. požadovať ukončenie takéhoto sporu poskytnutím plnenia spornému nespriaznenému veriteľovi a pod.

Osobitnú skupinu tvoria veritelia, ktorí môžu byť verejným plánom dotknutí, avšak len v prípade, ak tak určí verejný plán, t. j. ich postavenie ako dotknutých alebo nedotknutých veriteľov v zásade závisí od rozhodnutia dlžníka, či tieto subjekty do verejnej preventívnej reštrukturalizácie zapojí alebo nie, pričom toto rozhodnutie dlžníka môže byť samozrejme ovplyvnené odporúčaniami poradcu, správcu, prípadne postojom ostatných dotknutých veriteľov, ktorí môžu rovnako tak, vzhľadom na informácie, ktoré majú k dispozícii, požadovať zaradenie niektorých týchto skupín veriteľov do skupiny dotknutých veriteľov.

§ 28

Vymedzuje sa obdobie, počas ktorého sa splatnosť príslušenstva pohľadávok dotknutých veriteľov odkladá, a to od povolenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie až do jej skončenia potvrdením verejného plánu, zamietnutím návrhu na potvrdenie verejného plánu alebo do jej zastavenia.

Zároveň sa určuje ďalší osud príslušenstva nefinančných pohľadávok po potvrdení plánu, ktoré vzniklo do rozhodného dňa a po rozhodnom dni. Pokiaľ ide o príslušenstvo nefinančnej pohľadávky, ktoré vzniklo do rozhodného dňa, takýto nárok na príslušenstvo zaniká potvrdením plánu v rozsahu, v akom presahuje 5 % p. a. istiny. Ak ide o príslušenstvo nefinančnej pohľadávky vzniknuté po rozhodnom dni až do potvrdenia plánu, zaniká v celom

rozsahu.

§ 29

Dlžník ešte pred podaním samotného návrhu na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie musí zostaviť zoznam veriteľov, ktorý je súčasne obligatórnou prílohou návrhu, pričom zoznam veriteľov je potrebné zostaviť k rozhodnému dňu. V zozname veriteľov je dlžník povinný uviesť všetkých dotknutých, nedotknutých, ale aj sporných veriteľov, čím sa odbremenia veritelia od samotného prihlasovania pohľadávok, pričom dotknutých veriteľov musí uvádzať podľa zákonom ustanovených skupín. Dlžník okrem všetkých známych veriteľov uvedie v zozname veriteľov aj výšku pohľadávok veriteľov, ktorú tak veritelia budú môcť skontrolovať. Dlžník v prípade sporných pohľadávok je povinný v zozname veriteľov uvádzať vecné dôvody spornosti, inak platí predpoklad, že zoznam veriteľov nie je zostavený riadne, čo môže byť dôvodom zastavenia konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii. Podrobnosti o obsahu a zostavení zoznamu veriteľov ustanoví vykonávací predpis.

§ 30

Každý veriteľ dlžníka, v zmysle ustanovení zákona, je oprávnený požiadať vo svojej veci dlžníka o opravu alebo doplnenie zoznamu veriteľov, ak nie je uvedený v zozname veriteľov alebo vo svojej veci identifikuje iné nedostatky zoznamu veriteľov. Toto oprávnenie patrí veriteľovi v zákonom ustanovenom období a dlžník je povinný takejto žiadosti veriteľa vyhovieť a zoznam veriteľov opraviť alebo doplniť. Žiadosť veriteľa podaná po zákonom ustanovenej lehote nemôže byť zohľadnená a na takúto žiadosť sa neprihliada. Následne je dlžník povinný do 15 dní od uplynutia lehoty na podanie žiadosti o opravu alebo doplnenie zaslať aktualizovaný zoznam veriteľov súdu. Každý zoznam veriteľov, vrátane aktualizovaného, súd zverejní v Obchodnom vestníku, čím sa zabezpečuje transparentnosť procesu.

Vo vzťahu k tvorbe zoznamu veriteľov je potrebné uviesť, že základnou podmienkou pre prijatie verejného plánu je vytvorenie zoznamu veriteľov riadne a v súlade so zákonom. V prípade, ak veriteľ poruší zákonné ustanovenia týkajúce sa tvorby zoznamu veriteľov, prípadne nezostaví tento zoznam riadne, každý veriteľ, ktorý by bol inak dotknutý alebo je dotknutý, má právo podať kvalifikovaný návrh či už súdu alebo správcovi s návrhom na zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

§ 31

Po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie zvolá dlžník informatívnu schôdzu. Povinne zúčastneným na tejto schôdzi je dlžník, ktorý informatívnu schôdzu aj vedie, správca, poradca, zákonný sudca, pričom právo zúčastniť sa má aj každý dotknutý veriteľ a ten, kto tvrdí, že takýmto veriteľom je (v tomto prípade stačí tvrdenie veriteľa). Informatívna schôdza sa musí uskutočniť v období medzi 15. dňom a 20. dňom po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

S rozvojom moderných informačných technológií sa umožňuje konanie a vedenie informatívnej schôdze aj prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie. V tomto prípade je však potrebné vyhotovenie obrazovo-zvukového alebo zvukového záznamu z konania tejto schôdze, ako aj vyhotovenie zápisnice.

Základným predmetom a cieľom informatívnej schôdze je najmä informovanie všetkých zúčastnených o hroziacom úpadku dlžníka a najmä predstavenie a bližšie opísanie konceptu plánu, vrátane cieľa verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktorým má dôjsť k reštrukturalizácii podniku dlžníka. Všetky podrobnosti o priebehu informatívnej schôdze upravuje vykonávací predpis.

§ 32

V rámci procesu verejnej preventívnej reštrukturalizácie sa obligatórne ustanovuje orgán zastupujúci záujmy veriteľov, ktorým je veriteľský výbor. Veriteľský výbor ustanoví súd na návrh dlžníka alebo kvalifikovanej skupiny veriteľov bezprostredne pri povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie. V ostatných prípadoch súd ustanoví veriteľský výbor bezodkladne po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie, t. j. ak ustanovenie veriteľského výboru nenavrhne ani dlžník, ani kvalifikovaná skupina veriteľov.

Veriteľský výbor slúži predovšetkým na zefektívnenie a zrýchlenie procesu verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Veriteľský výbor sa môže skladať z troch, najviac z piatich veriteľov určených súdom. Ak bol podaný návrh na ustanovenie veriteľského výboru, súd je týmto návrhom viazaný len v rozsahu, v akom je návrh v súlade s pravidlami kreovania veriteľského výboru, t. j. rozhodnutie o ustanovení konkrétnych členov veriteľského výboru vzhľadom na konkrétne pravidlá jeho kreovania je na rozhodnutí súdu. Základným pravidlom pre kreovanie veriteľského výboru je obligatórny počet nespriaznených členov veriteľského výboru, t. j. traja z členov veriteľského výboru musia byť nespriaznenými veriteľmi. Následne súd zohľadňuje pravidlo, že vo veriteľskom výbore majú byť zastúpení najmä relevantní veritelia a v záujme zachovania rovnosti majú byť primerane zastúpení aj zabezpečení a nezabezpečení veritelia.

Členstvo veriteľa vo veriteľskom výbore vzniká ustanovením súdu, ktorý vyberá veriteľov zo zoznamu veriteľov. Súhlas veriteľa na ustanovenie do funkcie člena veriteľského výboru sa nevyžaduje. V prípade, ak niektorý z veriteľov vopred výslovne (najmä písomne) oznámi súdu svoj nesúhlas s ustanovením do funkcie člena veriteľského výboru, takéhoto veriteľa súd nemôže do funkcie člena veriteľského výboru ustanoviť. Každý veriteľ, ktorý bol do funkcie člena veriteľského výboru ustanovený súdom, je oprávnený vzdať sa tejto funkcie. Členstvo veriteľa vo veriteľskom výbore zanikne písomným vzdaním sa funkcie adresovaného príslušnému súdu. V prípade, že súd to považuje za potrebné, môže člena veriteľského výboru kedykoľvek odvolať, vymeniť alebo doplniť. V prípade, že zanikne funkcia člena veriteľského výboru, pôsobnosť veriteľského výboru trvá naďalej. Pokiaľ však nie je možné ustanoviť veriteľský výbor, t. j. veriteľský výbor nemá minimálny počet členov, je nutné zvážiť zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii z dôvodu zmeny situácie, ktorá odôvodňuje záver o tom, že dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie nie je možné práve z dôvodu absencie základného obligatórneho orgánu, ktorý zastupuje záujmy veriteľov, resp. má zastupovať záujmy veriteľov.

Člen veriteľského výboru má rovnaké právomoci nahliadania do účtovníctva, písomností a iných podkladov dlžníka ako správca, čím sa zabezpečuje informovanosť člena veriteľského výboru o stave dlžníka. Člen veriteľského výboru je povinný konať v súlade so spoločným záujmom všetkých veriteľov a je povinný zachovávať mlčanlivosť voči všetkým osobám, ktoré sa nezúčastňujú na verejnej preventívnej reštrukturalizácii. Povinnosť mlčanlivosti je ustanovená v rovnakom rozsahu, v akom má túto povinnosť správca, t. j. povinnosť mlčanlivosti majú v rovnakom rozsahu aj napr. zamestnanci člena veriteľského

výboru, ktorý sa podieľali na riešení hroziaceho úpadku dlžníka, prípadne iné osoby, ktoré sú členom veriteľského výboru poverené vykonávaním niektorých úkonov, a voči ktorým člen veriteľského výboru práve z dôvodu poverenia na výkon určitých činností nemá povinnosť mlčanlivosti.

Súčasne sa upravujú podmienky uznávaniaschopnosti a rozhodovania veriteľského výboru, ako aj možnosť písomného hlasovania. Osobitne sa upravuje možnosť zúčastniť sa zasadania veriteľského výboru aj osobám, resp. osobe, ktorá sa má podieľať na plnení verejného plánu (napr. investor), ak s tým vysloví súhlas veriteľský výbor. V prípade, ak niektoré otázky týkajúce sa zasadania veriteľského výboru nie sú osobitne ustanovené týmto zákonom, je potrebné subsidiárne aplikovať ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o zasadnutí veriteľského výboru.

§ 33

Vymedzuje sa pôsobnosť a právomoci veriteľského výboru v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Veriteľský výbor by mal svojou činnosťou zabezpečiť efektívnosť, transparentnosť a rýchlosť procesu a najmä zastupovať záujmy všetkých veriteľov v procese verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Veriteľskému výboru patrí najmä oprávnenie obmedziť činnosť dlžníka určením úkonov, ktoré podliehajú schváleniu veriteľského výboru a tieto úkony aj schvaľovať, alebo schváleniu poradcu. Do pôsobnosti veriteľského výboru patrí aj oprávnenie po začatí verejnej preventívnej reštrukturalizácie schvaľovať odmenu poradcu alebo úhradu neuhradenej odmeny, môže rozhodnúť o neprimeranosti odmeny poradcu, udeliť súhlas na poskytnutie krízového financovania alebo dočerpania finančných prostriedkov z financovania dohodnutého pred poskytnutím dočasnej ochrany a vykonáva aj ďalšiu činnosť, ktorú ustanovuje zákon. Činnosť veriteľského výboru v zásade končí skončením verejnej preventívnej reštrukturalizácie, okrem prípadu, kedy verejný plán určí dlhšiu dobu výkonu činnosti veriteľského výboru, najneskôr však môže byť činnosť veriteľského výboru vykonávaná do splnenia plánu.

§ 34

Ustanovenie upravuje základné zásady, ktorých sa má dlžník držať pri vypracovaní verejného plánu a nedodržanie ktorých je obligatórnym dôvodom pre zamietnutie návrhu na potvrdenie verejného plánu, preto je nutné ich dodržanie v súlade s cieľom verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Verejný plán má byť v zásade zostavený tak, aby bol určitý, zrozumiteľný, reálny, udržateľný, podľa možnosti konsenzuálny, aby zabezpečoval spravodlivú distribúciu hodnoty (súčasného a aj budúceho) majetku dlžníka medzi dotknutých veriteľov a obsahoval všetky informácie, ktoré dotknutí veritelia potrebujú k hlasovaniu o verejnom pláne a v konečnom dôsledku, aby mal potenciál zabrániť úpadku dlžníka a zabezpečoval jeho životaschopnosť.

Upravuje sa osobitné pravidlo týkajúce sa ohodnotenia majetku dlžníka, kedy je dotknutý veriteľ, ktorý nesúhlasí s určením hodnoty majetku dlžníka v koncepte plánu (ktorý je vlastne podkladom pre schvaľovací proces a nesmie sa podstatne odlišovať od verejného plánu, ktorý má byť schválený), oprávnený požadovať od dlžníka súčinnosť za účelom zabezpečenia znaleckého posudku. Súčinnosť zo strany dlžníka má byť poskytnutá dotknutému veriteľovi bezodplatne a v dostatočnom časovom predstihu pred hlasovaním o prijatí plánu (aj v tomto prípade veriteľ môže využiť oprávnenie súdu uložiť dlžníkovi povinnosť poskytnúť takémuto veriteľovi potrebné informácie). V prípade neakceptovania požiadaviek takéhoto

veriteľa v rámci schvaľovacieho procesu je tento veriteľ oprávnený sa vyjadriť k návrhu na potvrdenie plánu a súd je povinný prihliadať a skúmať toto vyjadrenie veriteľa, pričom v rámci uvedeného je súd oprávnený v konaní zabezpečiť vlastný znalecký posudok a podľa výsledkov dokazovania prispôbiť týmto zisteniam aj rozhodnutie o návrhu na potvrdenie verejného plánu.

Zakotvuje sa pravidlo, že verejný plán sa nemôže podstatne líšiť od konceptu plánu. Zákon explicitne definuje len jednu podstatnú odchýlku od konceptu plánu, ktorou je v zásade ustanovená hranica predpokladanej miery uspokojenia veriteľa v skupine a ktorá sa nesmie vo verejnej pláne odlišovať o viac ako 10% oproti spodnej hranici rozpätia predpokladanej miery uspokojenia tohto veriteľa, ktorá bola uvedená v koncepte plánu. V rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie totiž koncept plánu predstavuje „predbežný verejný plán“, ktorý bude predmetom schvaľovacej schôdze a predmetom schvaľovania. To znamená, že v koncepte plánu nemusí byť uvedené presné percento predpokladanej miery uspokojenia veriteľov, ale umožňuje sa určiť percento v rozpätí maximálne 10 % (t.j. napr. 50% - 60%). Týmto opatrením sa má zabezpečiť, aby verejný plán, ktorý bude predmetom schvaľovania veriteľmi, bol v podstatnej miere zhodný s konceptom plánu. Zákon však nevyklučuje existenciu iných podstatných odchýlok, ktoré ostávajú na posúdení súdu.

Zakazuje sa zvyhodňovanie dotknutého veriteľa tým, že by sa mu dlžníkom poskytla výhoda, ktorú verejný plán nepredpokladá. Takýto zvyhodňujúci úkon dlžníka v prospech niektorého dotknutého veriteľa bude zo zákona absolútne neplatný.

§ 35

Upravujú sa reštrukturalizačné opatrenia, ktoré majú slúžiť na odvrátenie hroziaceho úpadku dlžníka a zabezpečenie jeho životaschopnosti. Ide o určité „ozdravné opatrenia“, pričom môže ísť o akékoľvek opatrenia ekonomickej a právnej povahy, ak vedú k cieľu verejnej preventívnej reštrukturalizácie. Zákon uvádza demonštratívny výpočet reštrukturalizačných opatrení, zahrňujúc reštrukturalizáciu záväzkov, majetku, kapitálovej štruktúry, ľudských zdrojov, riadenia a kontroly dlžníka, ako aj financovanie reštrukturalizačných opatrení, pričom zákon nevyklučuje použitie aj iných opatrení, ak je ich cieľom odvrátenie úpadku dlžníka a zabezpečenie životaschopnosti podniku a k tomuto cieľu aj smerujú.

§ 36

Pokiaľ ide o náležitosti verejného plánu, verejný plán sa skladá z troch základných častí, a to z úvodnej časti, opisnej časti a záväznej časti, pričom každá z nich má zákonom ustanovené obligatórne obsahové náležitosti.

V úvodnej časti sa v zásade uvádzajú všetky identifikačné údaje o dlžníkovi, správcovi a príslušnom súde. Opisná časť má obsahovať opis podnikateľskej činnosti dlžníka, aktuálnej situácie dlžníka, prípadne čo viedlo k tejto situácii, aké sú východiská a už uskutočnené kroky na riešenie, ako aj kroky, ktoré bude treba uskutočniť v záujme realizácie plánu a pod. Uvedená časť má teda vysvetľujúci charakter o stave, ktorý nastal, ako aj o stave, ktorý by sa mal dosiahnuť schválením verejného plánu. V tejto časti by sa mali uvádzať aj všetky vhodné informácie pre účely hlasovania dotknutých veriteľov o verejnom pláne. Záväzná časť upravuje konkrétne právne vzťahy medzi dotknutými subjektmi, spôsob a podmienky ich regulácie pre prípad schválenia plánu.

K verejnému plánu musia byť pripojené zákonom ustanovené obligatórne prílohy (podrobnosti o ich obsahu upraví vykonávací predpis), pričom sa umožňuje, aby bol obsah vybraných častí plánu uvedený aj v prílohe plánu, aby sa predišlo duplicite uvádzania informácií, pričom je vhodné vo verejnom pláne odkázať na konkrétnu prílohu, v ktorej sa požadované informácie a údaje nachádzajú.

§ 37

Z dôvodu spravodlivého zaobchádzania s dotknutými veriteľmi a na účely zamedzenia nespravodlivého zásahu do práv veriteľov verejným plánom sa navrhuje vytvorenie samostatných skupín pre dotknutých veriteľov. V prípade zabezpečených veriteľov sa vytvorí samostatná skupina pre každého zabezpečeného veriteľa. Samostatná skupina sa vytvorí aj pre nezabezpečených veriteľov, veriteľov spriaznených pohľadávok, podriadených veriteľov a spoločníkov. Tvorba skupín by mala odrážať hierarchiu ochrany hodnosti majetkových záujmov dotknutých veriteľov a na druhej strane nenarúšať pravidlá pomerného uspokojenia veriteľov.

Zavádzajú sa pravidlá, ktorými sa má zabezpečiť ochrana záujmov všetkých dotknutých veriteľov v rámci vytvorenej skupiny, vrátane ochrany „zraniteľných veriteľov“, najmä malých dodávateľov. V prípade, že je to v záujme dotknutých veriteľov v jednotlivých skupinách, a zároveň postavenie malých dotknutých veriteľov sa nezhorší, je možné pre každú zákonom ustanovenú skupinu veriteľov vytvoriť vo verejnom pláne ďalšie skupiny, pričom ich vytvorenie a pravidlá členenia musia byť v pláne riadne zdôvodnené; to však neplatí pre skupinu nezabezpečených veriteľov.

V každej jednej skupine sa má s dotknutými veriteľmi zaobchádzať rovnako, s prihliadnutím na zásadu pomerného uspokojenia veriteľov (*pari passu*), v zmysle ktorej sa veritelia s porovnateľným postavením (t.j. chráneným majetkovým záujmom) majú uspokojovať pomerne.

K § 38

Upravuje sa tzv. nové financovanie reštrukturalizačných opatrení, ktoré môže byť zahrnuté vo verejnom pláne, pričom toto nové financovanie na rozdiel od krízového financovania, ktoré sa poskytuje len na účely dočasnej ochrany, nie je časovo ani účelovo viazané, avšak musí byť obsiahnuté vo verejnom pláne a musí slúžiť na naplnenie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Novému financovaniu sa poskytuje ochrana, nakoľko pre uspokojenie nárokov z nového financovania platí pravidlo uplatňujúce sa pri poskytnutí nového úveru podľa § 141 zákona č. 7/2005 Z. z., v zmysle ktorého v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka sa poskytnuté nové financovanie v nezabezpečenom rozsahu bude uspokojovať prednostne pred inými nezabezpečenými pohľadávkami.

§ 39

Vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii je správca nositeľom povinností zmocnenca („agent’s duties“) najmä voči súdu. Správca preskúma a posúdi verejný plán za účelom informovania všetkých účastníkov schvaľovacej schôdze na schvaľovacej schôdzi. Správca pri posúdení verejného plánu prihliada jednak na dôvody zamietnutia návrhu na potvrdenie

verejného plánu, a jednak na dôvody nahradenia súhlasu skupiny rozhodnutím súdu. Správca, okrem informovania účastníkov schvaľovacej schôdze o výsledkoch svojho posúdenia, má povinnosť po skončení schvaľovacej schôdze bez zbytočného odkladu informovať o výsledkoch svojho posúdenia verejného plánu aj príslušný súd.

§ 40

Upravuje sa kompetencia správcu a veriteľského výboru opraviť prípadné chybné ustanovenia v pláne alebo vykladať prípadné sporné ustanovenie plánu. Špecifikujú sa podmienky využitia týchto kompetencií správcu a veriteľského výboru s tým rozdielom, že veriteľský výbor tieto kompetencie má len vtedy, ak mu to verejný plán explicitne priznáva.

§ 41

Povinnosť zvolať schvaľovaciu schôdzu má dlžník. Dlžník zvolá schvaľovaciu schôdzu tak, aby sa uskutočnila v časovom rozmedzí medzi 60. až 70. dňom od povolenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Účelom schvaľovacej schôdze je informovanie dotknutých veriteľov o dôvodoch hroziaceho úpadku, predstavenie verejného plánu, pričom hlavným predmetom schvaľovacej schôdze je hlasovanie skupín o prijatí verejného plánu. Týmto účelom sa zdôrazňuje aj informačná povinnosť dlžníka voči dotknutým veriteľom.

Schvaľovacej schôdze sa môže zúčastniť každý dotknutý veriteľ, resp. kto tvrdí a osvedčuje, že je takým veriteľom. Povinnými účastníkmi schvaľovacej schôdze sú správca, zákonný sudca a poradca, ak sa využil v preventívnom konaní, pričom schvaľovaciu schôdzu vedie dlžník. Podrobnosti o schvaľovacej schôdzi sa upravujú vo vykonávacom predpise.

§ 42

Upravujú sa pravidlá hlasovania skupín o verejnom pláne. Právo hlasovať o prijatí verejného plánu má len dotknutý veriteľ. Aby verejný plán bol schválený, vyžaduje sa, aby všetky skupiny hlasovali za jeho prijatie (okrem situácie, keď dôjde k nahradeniu súhlasu skupiny rozhodnutím súdu). Väčšina potrebná na schválenie verejného plánu je pri jednotlivých skupinách upravená osobitne. V prípade zabezpečených veriteľov sa však vyžaduje, aby každá skupina zabezpečených veriteľov hlasovala za prijatie verejného plánu. V prípade nezabezpečených pohľadávok sa v každej skupine aplikuje hlasovanie podľa sumy pohľadávok (trojštvrťinová väčšina hlasujúcich veriteľov). Ak ide o skupinu nezabezpečených veriteľov s pohľadávkami presahujúcimi 1 % sumy pohľadávok hlasujúcich veriteľov v danej skupine, je potrebná na prijatie verejného plánu väčšina veriteľov počítaná podľa pravidla každý veriteľ jeden hlas (každý veriteľ jeden hlas). Hlasovanie podľa sumy pohľadávok sa uplatňuje aj v prípade veriteľov spriaznených pohľadávok a podriadených veriteľov, avšak vyžaduje sa len jednoduchá väčšina hlasujúcich veriteľov. Pre súhlas s prijatím verejného plánu sa vyžaduje nadpolovičná väčšina spoločníkov aj v prípade hlasovania skupiny spoločníkov.

Právo hlasovať o prijatí verejného plánu má aj podmienený dotknutý veriteľ (ručiteľ, spoludlžník alebo iná osoba), ak nehlasoval o verejnom pláne dotknutý veriteľ, ktorému je zaviazaný plniť.

§ 43

Za splnenia zákonom vymedzených podmienok sa umožňuje nahradenie súhlasu skupiny nesúhlasiacich veriteľov rozhodnutím súdu („cross-class cram down“). Nahradenie súhlasu skupiny súdom môže iniciovať dlžník v návrhu na potvrdenie verejného plánu (formulárom elektronickou formou). Súd rozhodne o nahradení súhlasu skupiny len vtedy, ak sú splnené podmienky zákonom ustanovené podmienky, ktorých uplatnením chránia záujmy veriteľov nesúhlasiacich s verejným plánom.

Nahradenie súhlasu skupiny prichádza do úvahy len vtedy, ak za prijatie plánu hlasovala aspoň nadpolovičná väčšina všetkých skupín a jednou z nich bola aj skupina zabezpečených veriteľov a skupina nezabezpečených veriteľov, alebo aspoň nadpolovičná väčšina všetkých skupín, ktorá by v prípade najlepšieho alternatívneho scenára mohla byť uspokojená aspoň čiastočne (t. j. v konkurze).

Základnou podmienkou pre nahradenie súhlasu skupiny rozhodnutím súdu je preukázanie tej skutočnosti, že sa so skupinou nesúhlasiacich veriteľov zaobchádza minimálne tak priaznivo, ako s každou inou skupinou rovnakej triedy a zároveň priaznivejšie ako s každou podriadenou skupinou („relative priority rule“). Navrhuje sa teda zavedenie pravidla relatívnej priority, a nie absolútnej priority, pri ktorej platí, že nesúhlasiaci skupina sa uspokojí v plnej výške, ak v poradí nižšia skupina má podľa plánu dostať akékoľvek výnosy alebo si má ponechať akúkoľvek účasť. Súčasne musí byť slnená podmienka, že žiadna skupina podľa verejného plánu nemá prijať viac, ako bolo pôvodné plnenie.

Zavádza sa tiež pravidlo, že v prípade, ak podľa verejného plánu má dôjsť k „haircutu“ a nedôjde k úplnému debt equity swap-u, verejný plán musí predpokladať reálne poskytnutie čerstvého kapitálu vo výške aspoň 20% odpustenej výšky pohľadávok.

§ 44

Návrh na potvrdenie verejného plánu podáva na príslušnom súde dlžník v lehote siedmich dní od skončenia schvaľovacej schôdze a to prostredníctvom formulára elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky príslušného súdu. Povinnými náležitosťami návrhu na potvrdenie plánu sú okrem všeobecných náležitostí podania aj prílohy verejného plánu, ktorými sú samotný schválený verejný plán a jeho prílohy, a zápisnica zo schvaľovacej schôdze.

Tzv. nesúhlasiacim veriteľom sa zabezpečuje právo vyjadriť sa k návrhu na potvrdenie verejného plánu a na ten účel sa ukladá dlžníkovi povinnosť súčasne s návrhom na potvrdenie plánu doručovaného súdu zaslať všetkým nesúhlasiacim veriteľom elektronickú verziu návrhu na potvrdenie verejného plánu a jeho príloh tak, aby sa nesúhlasiaci veritelia mohli oboznámiť s návrhom na potvrdenie verejného plánu a vyjadriť sa k nemu v zákonom stanovenej lehote. V prípade, že vyjadrenie k návrhu na potvrdenie plánu nebude zaslané zákonom určeným spôsobom alebo nebude autorizovaný nesúhlasiacim veriteľom, súd naň nebude prihliadať. Je potrebné uviesť, že v rámci tohto vyjadrenia je nesúhlasiaci veriteľ oprávnený namietat' aj určenie hodnoty majetku dlžníka vo verejnom pláne, pričom toto tvrdenie je potrebné preukázať vypracovaným znaleckým posudkom.

Súd o návrhu na potvrdenie verejného plánu rozhoduje v lehote 30 dní, ktorá začína plynúť od uplynutia lehoty na vyjadrenie nesúhlasiacich veriteľov, pričom ak súd zamietne

návrh na potvrdenie verejného plánu, súčasne zamietne aj prípadný návrh na nahradenie súhlasu skupiny.

§ 45

Jednotlivé dôvody, pre ktoré súd zamietne návrh na potvrdenie verejného plánu sú uvádzané taxatívne, pričom tieto dôvody skúma súd pri rozhodovaní o návrhu na potvrdenie verejného plánu.

Proti uzneseniu súdu o zamietnutí návrhu návrh na potvrdenie verejného plánu súdom, ak bol podaný návrh na nahradenie súhlasu skupiny aj voči nemu, je prípustné odvolanie, o ktorom rozhodne odvolací súd do 30 dní od predloženia veci a to podľa stavu v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, t. j. na nové skutočnosti sa neprihliada.

§ 46

Základným účinkom súdom potvrdeného verejného plánu je, že sa jeho ustanovenia stanú záväzné voči dlžníkovi a všetkým dotknutým veriteľom uvedeným v zozname veriteľov. V prípade, že verejný plán neurčuje inak, účinky verejného plánu nastavajú potvrdením plánu. Je potrebné uviesť, že záväzky tretích osôb v zásade nemôžu byť verejným plánom dotknuté bez výslovného súhlasu „dotknutej“ tretej osoby. Rovnako tak sa plán nemôže dotýkať práv veriteľov voči tretím osobám (ktoré vznikli pred účinnosťou plánu), ak dotknutý veriteľ nevyjadril s takou zmenou alebo zánikom písomný súhlas. Nedotknuté ostávajú najmä pôvodné práva dotknutých veriteľov (t. j. práv vzniknutých pred účinnosťou plánu) voči tretím osobám, ktoré vznikli z dôvodu výkonu zabezpečovacieho práva alebo na základe záväzku plnenia za alebo popri dlžníkovi a k ich zmene alebo zániku môže dôjsť iba na základe písomného súhlasu dotknutého veriteľa.

V záujme zvýšenia uspokojenia pohľadávok veriteľov sa zabezpečuje právo odporovať právnym úkonom dlžníka podľa všeobecných predpisov občianskeho práva. Veriteľom sa umožňuje podať odporovaciu žalobu voči osobám, ktoré mali z odporovateľného právneho úkonu prospech, a to za účelom uspokojenia svojej pohľadávky alebo iného práva, ktoré mal veriteľ pred účinnosťou verejného plánu. Zakazuje sa však odporovať verejnemu plánu ako právnemu úkonu.

Pohľadávka dotknutého veriteľa, ktorý nebol dlžníkovi známy ani 30 deň od povolenia preventívnej reštrukturalizácie, sa v prípade potvrdenia verejného plánu stáva nevymáhateľnou, avšak naďalej je vymáhateľná voči iným osobám. V tomto prípade je však nutné zdôrazniť, že ide o účinky, ktoré pôsobia voči „známemu veriteľovi“, t. j. voči veriteľovi, o ktorom dlžník účtoval ako o veriteľovi, ako aj ten, o koho pohľadávke voči nemu dlžník vie alebo musí vedieť. Účinok nevymáhateľnosti pohľadávky tak nepôsobí voči veriteľovi, ktorý nebol dlžníkovi známy a ktorý nie je dotknutým veriteľom. Pokiaľ by v rámci konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii došlo k situácii, že veriteľ, ktorý je známym veriteľom a mal by mať postavenie dotknutého veriteľa, nie je zapísaný v zozname veriteľov ako dotknutý veriteľ alebo nie je vôbec zapísaný v zozname veriteľov, takýto veriteľ má samozrejme možnosť zvrátiť proces verejnej preventívnej reštrukturalizácie podaním kvalifikovaného podnetu, v ktorom však musí preukázať tú skutočnosť, že je dotknutým veriteľom a je veriteľom známym v zmysle definície známeho veriteľa.

Upravuje sa všeobecná ochrana pre krízové financovanie a nové financovanie, ktoré

bolo poskytnuté, avšak táto ochrana sa uplatňuje len v prípade, ak došlo k potvrdeniu plánu súdom. Obdobne sa poskytuje ochrana aj voči poskytovateľom nového financovania alebo krízového financovania, keď sa vo vzťahu k nim nemôže vyvodzovať trestnoprávna, správna alebo občianskoprávna zodpovednosť len z dôvodu poškodzovania spoločného záujmu veriteľov, ak došlo k schváleniu verejného plánu súdom. Ochrana pred neplatnosťou, odporovateľnosťou a nevymáhateľnosťou sa poskytuje aj niektorým právnym úkonom súvisiacim s rokovaním o verejnom pláne alebo plnením potvrdeného verejného plánu, ak boli primerané a nevyhnutne potrebné na dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie, avšak nepoužije sa na právne úkony dlžníka súvisiace s rokovaním o verejnom pláne vykonané po tom, ako sa dlžník dostal do úpadku.

§ 47

Pre prípad, že schválenie alebo potvrdenie verejného plánu by bolo dosiahnuté spáchaním trestného činu, dotknutému veriteľovi sa umožňuje do troch rokov od potvrdenia verejného plánu súdom navrhnúť jeho zrušenie. Návrh na zrušenie verejného plánu sa podáva na súde, ktorý rozhodol o potvrdení verejného plánu v zákonom stanovenej lehote, inak súd na návrh nebude prihliadať.

Zrušenie verejného plánu rozhodnutím súdu má za účinok, že pôvodným pohľadávkam a iným právam (vzniknutým pred účinnosťou plánu) sa obnovuje právny nárok a súčasne sa upravuje fikcia neplynutia premlčacej doby v období od potvrdenia verejného plánu do jeho zrušenia a ak bola poskytnutá dočasná ochrana v období od jej poskytnutia do zrušenia verejného plánu.

Práva veriteľov a tretích osôb vzniknuté verejným plánom by nemali rozhodnutím súdu o zrušení plánu zaniknúť, ak súd nerozhodne inak. Súdu sa pri svojom rozhodovaní umožňuje prijať potrebné opatrenia k dosiahnutiu spravodlivého usporiadania pomerov medzi dotknutými stranami, a zároveň sa mu ukladá povinnosť prihliadať na ochranu práv nadobudnutých v dobrej viere.

§ 48

Súčasťou potvrdeného verejného plánu môže byť ustanovenie dozornej správy, ktorým sa vykonáva monitorovanie nad správaním dlžníka počas plnenia verejného plánu a nad samotným plnením verejného plánu. V prípade ustanovenia dozornej správy je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o dozornej správe.

Osobitne sa upravuje pravidlo pre situácie, ak nie je dozorná správa ustanovená, kedy je ktorýkoľvek dotknutý veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o poskytnutie informácie o plneniach, ktoré boli uskutočnené v prospech sporných nespriaznených veriteľov, ktorí neboli plánom dotknutí.

§ 49

Záväzná časť verejného plánu obsahuje podstatnú časť verejného plánu, bez splnenia ktorej nemôže dôjsť ani k splneniu verejného plánu, pričom podstatnou časťou plánu je vždy splnenie všetkých peňažných záväzkov z verejného plánu. V prípade naplnenia podstatných častí verejného plánu má dlžník informačnú povinnosť spočívajúcu v zverejnení oznamu o ich splnení v Obchodnom vestníku. Ak bola zavedená dozorná správa, dlžník môže zverejniť

oznam o splnení podstatných častí verejného plánu iba so súhlasom správcu alebo veriteľského výboru.

§ 50

Neverejná preventívna reštrukturalizácia je primárne zameraná na dohodu dlžníka s finančným subjektom podliehajúcim dohľadu, ktorý je vo väčšine prípadov i jeho najväčším veriteľom. Jedinou podmienkou realizácie neverejnej preventívnej reštrukturalizácie je absencia úpadku dlžníka, t. j. nesmú voči nemu pôsobiť účinky vyhlásenia konkurzu alebo začatia reštrukturalizačného konania. Neverejná preventívna reštrukturalizácia predstavuje možnosť riešenia hroziaceho úpadku dlžníka aj v prípade, že nenapĺňa podmienky pre riešenie hroziaceho úpadku verejnou preventívnou reštrukturalizáciou, pričom posúdenie hroziaceho úpadku a životaschopnosti podniku dlžníka je na dlžníkovi a veriteľovi, ktorý je účastníkom neverejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktorí nesú zodpovednosť za posúdenie tejto skutočnosti a za rozhodnutie riešiť situáciu dlžníka týmto spôsobom.

§ 51

Neverejná preventívna reštrukturalizácia na rozdiel od verejnej preventívnej reštrukturalizácie je primárne zacielená na riešenie hroziaceho úpadku so zväčša najväčšími veriteľmi, ktorými sú banky. Konanie ako celok je neverejné, aj vrátane neverejného plánu. Začatie konania podlieha oznamovacej povinnosti dlžníka voči súdu, avšak len ak s tým súhlasia veritelia, ktorí sa tejto neverejnej preventívnej reštrukturalizácie zúčastňujú.

§ 52

Ak došlo k oznámeniu o začatí konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii súdu, začína plynúť trojmesačná lehota na predloženie neverejného plánu súdu na potvrdenie a uplynutím tejto lehoty bez predloženia neverejného plánu na potvrdenie súdom konanie končí.

§ 53

Súd je oprávnený neverejný plán potvrdiť alebo zamietnuť v lehote 15 dní od jeho predloženia. Ak v tejto lehote súd nerozhodne, platí, že neverejný plán potvrdil, avšak súd musí o tejto skutočnosti vydať dlžníkovi a označeným veriteľom potvrdenie. Súd je oprávnený zamietnuť neverejný plán len v prípade, ak zistí, že by neverejný plán mohol poškodiť takých veriteľov, ktorí neboli označení ako účastníci na neverejnej preventívnej reštrukturalizácie.

§ 54

Súdom potvrdenému neverejnému plánu možno odporovať iba v prípadne absencie obligatórnych všeobecných podmienok kladených na tento neverejný plán alebo z dôvodu existencie skutočností na zastavenie konania, o ktorých sa však vyžaduje vedomosť/možnosť vedomosti druhej strany. Neverejný plán nie je záväzný pre všetkých veriteľov, ale iba pre veriteľov, ktorí písomne súhlasili s jeho prijatím a potvrdením. Financujúci veriteľ sa podľa plánu nepovažuje za spriazneného veriteľa.

V preventívnom konaní sa subsidiárne použije Civilný mimosporový poriadok, avšak použitie vyšetrovacej zásady podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku je obmedzené a zákon upravuje niektoré osobitné procesné pravidlá nevyhnutné pre dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie.

Osobitne sa upravuje kauzálna príslušnosť súdov, pričom pri určení jednotlivých súdov ako kauzálne príslušných sa vychádzalo najmä z analýzy a odporúčaní subjektu vybraného Európskou komisiou v rámci Programu pre podporu štrukturálnych reforiem z Generálneho riaditeľstva pre podporu štrukturálnych reforiem Európskej komisie na analýzu prijatia zmien v oblasti preventívnej reštrukturalizácie, prostriedkov zvýšenia efektívnosti insolvenčného konania vo všeobecnosti, ako i pre včasné nástroje varovania pre podnikateľov, ktorá bola realizovaná a na základe ktorej boli poskytnuté aj príslušné odporúčania na zmenu, prípadne doplnenie a prijatie príslušných legislatívnych zmien. Odporúčania a analýzy vychádzali z analýz počtu reštrukturalizácií a konkurzov v období rokov 2021 až 2020 a z počtu dlžníkov v členení podľa veľkosti podniku, a to podľa jednotlivých konkurzných súdov. Na základe uvedených analýz vyššie uvedený subjekt odporúčal upraviť kauzálnu príslušnosť „špecializovaných“ súdov, ktoré by sa mali venovať tejto špecifickej agende tak, aby bolo zabezpečené skvalitnenie konania a jeho skrátenie. Podľa týchto analýz v závislosti od rozdelenia okresov na základe geografického rozloženia a priradenia váh dôležitosti skúmaným atribútom (počet konaní otvorených viac ako 5 rokov, počet sudcov, stabilita súdov, počet vyšších súdnych úradníkov, percentuálny podiel podnikov v kraji, vzdialenosť z okresných miest) mali najvyššie skóre práve vybrané okresné sudy, ktoré sa navrhujú ako kauzálne príslušné pre tieto konania.

Stranou v preventívnom konaní je dlžník a osoby o ktorých právach a povinnostiach sa koná, v rozsahu rozhodovania o týchto právach a povinnostiach.

Priorizuje sa konanie bez nutnosti nariadovania pojednávania a umožňuje súdu vypočítať osoby, ktorých vypočítanie môže byť významné pre ďalší postup alebo rozhodnutie aj bez nariadenia pojednávania.

V rámci dokazovania je dôkazné bremeno na strane dlžníka a o všeobecnosti platí, že súd je viazaný dôkazmi, ktoré navrhli strany, ibaže vykonanie dôkazu považuje za nevyhnutné na riadne zistenie skutkového stavu a zároveň takýto dôkaz možno vykonať bez zbytočných priesťahov a zaťažovania konania ako takého. Súd rozhoduje na základe skutkových okolností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania, čím sa má predísť skúmaniu nových dôkazov, ktoré by značným spôsobom mohli a boli spôsobilé predĺžiť samotné preventívne konanie.

Osobitne sa upravuje možnosť využitia neodkladného opatrenia v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie, v ktorej bola dlžníkovi poskytnutá dočasná ochrana. Na podanie návrhu na uloženie neodkladného opatrenia je aktívne vecne legitimovaný dlžník. Súd môže uložiť toto neodkladné opatrenie len na návrh dlžníka alebo na základne podnetu, ktorý môže podať len správca, pričom pre takýto postup je potrebné zistenie, že uloženie neodkladného opatrenia je potrebné na dosiahnutie účelu dočasnej ochrany, t. j. toto neodkladné opatrenie môže súd uložiť len v prípade, ak ide o zabezpečenie dosiahnutia účinkov dočasnej ochrany, ktoré sú určitým konaním alebo nekonaním marené. Uložené neodkladné opatrenie však nemôže byť uložené neobmedzene, resp. zanikne najneskôr zánikom dočasnej ochrany. V iných prípadoch sa uloženie neodkladného opatrenia nepripúšťa.

Upravujú sa tiež špecifické procesné pravidlá pre preventívne konania a upravuje sa aj vylúčenie niektorých procesných pravidiel, ktorých aplikácia nie je potrebná, najmä vzhľadom na požiadavku na rýchle a efektívne preventívne konanie.

§ 62 až 67

Upravujú sa spoločné ustanovenia pre preventívne konania, vrátane splnomocňovacích ustanovení. Osobitne sa upravuje povinnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zverejniť na svojom webovom sídle praktické usmernenia k vypracovaniu verejného plánu pre potreby riešenia hroziaceho úpadku malých a stredných podnikov v slovenskom jazyku a anglickom jazyku, a podrobnosti o poradenských službách a možnostiach ich využitia podnikateľmi v hroziacom úpadku, nakoľko riešenie tejto problematiky je priamo v kompetencii tohto ústredného orgánu.

V rámci spoločných ustanovení sa upravujú aj pravidlá počítania lehôt a pravidlá vo vzťahu k platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov.

Osobitne sa upravujú tzv. obmedzenia práv spoločníkov, pretože v prípade riešenia hroziaceho úpadku prostredníctvom využitia verejnej preventívnej reštrukturalizácie je dôvodné prihliadať na hierarchiu chránených záujmov jednotlivých stakeholderov. Z nich sú prirodzene potenciálne najviac ohrozené záujmy spoločníkov (akcionárov), keďže prípadný podnikateľský neúspech dopadá ako prvý na ich majetkové záujmy (resp. má dopadať). Spoločníci môžu mať tendenciu správať sa preto voči veriteľom resp. stakeholderom s hierarchicky viac chráneným majetkovým záujmom oportunisticky. Preto sa vyjadruje všeobecný princíp, že takéto oportunistické motivácie (t.j. bezdôvodné) nemôžu byť dôvodom pre uskutočnenie potrebných opatrení pre životaschopnosť podniku. Zároveň sa obmedzujú niektoré práva spoločníkov, ktoré súvisia najmä s kapitalizáciou a prednostným právom na jej poskytnutie.

Rovnako sa explicitne vyjadruje skutočnosť, že práva zamestnancov upravené osobitnými predpismi nie sú procesom verejnej preventívnej reštrukturalizácie v žiadnom rozsahu dotknuté. V prípade prijatia akýchkoľvek reštrukturalizačných opatrení, ktoré sa majú týkať ľudských zdrojov dlžníka, preto musia byť dodržané všetky osobitné predpisy upravujúce akékoľvek zmeny vo vzťahu k tejto zložke podniku dlžníka a musia byť zachované všetky práva zamestnancov, ktoré im priznávajú osobitné predpisy.

§ 68

Ustanovenie upravuje pravidlo, že v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie sa medzinárodná súdna právomoc posudzuje rovnako, ako v prípade reštrukturalizácie vedenej podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z.

§ 69 až 71

Upravujú sa intertemporálne ustanovenia vo vzťahu k dočasnej ochrane poskytnutej podľa zákona č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá sa účinnosťou tohto zákona zrušuje. Účinky dočasnej ochrany podľa zákona č. 420/2020 Z. z. trvajú aj po účinnosti tohto zákona, avšak počas trvania účinkov dočasnej ochrany podľa 421/2020 Z. z. sa dlžník nemôže domáhať

preventívnych opatrení v zmysle tohto zákona.

Upravujú sa transpozičné a zrušovacie ustanovenia, nakoľko zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie a dochádza k zrušeniu čl. I zákona č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

K prílohe

Tabuľkou zhody sa vykazuje prebratie príslušných právne záväzných aktov Európskej únie.

K čl. II
(Obchodný zákonník)

K bodom 1 a 2

V súvislosti s prijatím novej právnej úpravy týkajúcej sa riešenia hroziaceho úpadku je potrebné upraviť ponímanie spoločnosti v kríze a v hroziacom úpadku v rámci právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, pričom osobitne sa vymedzuje pravidlo, že zrušená spoločnosť až do jej vstupu do likvidácie má rovnaké povinnosti, ako spoločnosť v kríze, avšak takéhoto dlžníka nemožno považovať za dlžníka, ktorý by mal byť v hroziacom úpadku.

K bodu 3

Ustanovenie sa vypúšťa vzhľadom na jeho nadbytočnosť, nakoľko sa návrhom zákona upravujú povinnosti súvisiace s hroziacim úpadkom priamo v zákone č. 7/2005 Z. z.

K bodu 4

Ustanovenie odseku 1 je potrebné upraviť s ohľadom na situácie, kedy osobitný predpis kladie ďalšie obmedzenia, prípadne vylúči zlúčenie, splynutie a rozdelenie spoločností (pôjde najmä o právne úpravy vzťahujúce sa na špecifické subjekty). S ohľadom na primerané použitie uvedené v ustanovení § 69aa Obchodného zákonníka, je navrhované ustanovenie potrebné vnímať aj v tom smere, že dopadá rovnako aj na cezhraničný charakter týchto premien spoločností, t.j. osobitné predpisy môžu obmedziť, resp. vylúčiť aj tieto cezhraničné procesy.

K bodu 5

Spresňuje sa obsah prílohy k návrhu na výmaz spoločnosti z obchodného registra v nadväznosti na § 75j ods. 2.

K bodu 6

Doplnením druhej vety sa pozitívne vymedzuje právny nástupca pri prevzatí imania jediným spoločníkom. Ide o doplnenie vyvolané aplikačnou praxou.

K bodom 7 až 9

Účinky prevodu väčšinového obchodného podielu boli doposiaľ viazané až na zápis

nadobúdateľa ako nového spoločníka spoločnosti do obchodného registra, t. j. zápis mal konštitutívny účinok (na rozdiel od prevodu menšinového obchodného podielu). Pôvodným cieľom viazania účinkov prevod väčšinového obchodného podielu bolo zamedzenie daňovým podvodom. Tento dôvod sa v intenciách ďalších legislatívnych úprav (napr. prísna regulácia fúzií spoločností) postupne začal javiť ako nadbytočný. Navrhovaná zmena spočíva v nastavení účinkov voči spoločnosti odo dňa doručenia zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti, ak nenastanú až s neskoršou účinnosťou zmluvy, nie však skôr, ako valné zhromaždenie vysloví súhlas s prevodom obchodného podielu, ak podľa zákona alebo spoločenskej zmluvy sa súhlas valného zhromaždenia na prevod obchodného podielu vyžaduje.

Úprava § 117 súčasne reflektuje navrhované zmeny týkajúce sa povinností a účinkov pri prevode väčšinového obchodného podielu.

K čl. III

(Civilný sporový poriadok)

Na základe analýz a odporúčaní subjektu vybraného Európskou komisiou v rámci Programu pre podporu štrukturálnych reforiem z Generálneho riaditeľstva pre podporu štrukturálnych reforiem Európskej komisie na analýzu prijatia zmien v oblasti preventívnej reštrukturalizácie, prostriedkov zvýšenia efektívnosti insolvenčného konania vo všeobecnosti, ako i pre včasné nástroje varovania pre podnikateľov, sa navrhuje úprava osobitnej kauzálnej príslušnosti súdov vo veciach, v ktorých má vykonávať funkciu správca zapísaný v oddiele špeciálnych správcov zoznamu správcov. Odporúčania a analýzy vychádzali z analýz počtu reštrukturalizácií a konkurzov v období rokov 2011 až 2020 a z počtu dlžníkov v členení podľa veľkosti podniku, a to podľa jednotlivých konkurzných súdov. Na základe uvedených analýz vyššie uvedený subjekt odporúča upraviť kauzálnu príslušnosť „špecializovaných“ súdov, ktoré by sa mali venovať tejto špecifickej agende tak, aby bolo zabezpečené skvalitnenie konania a jeho skrátenie. Podľa týchto analýz v závislosti od rozdelenia okresov na základe geografického rozloženia a priradenia váh dôležitosti skúmaným atribútom (počet konaní otvorených viac ako 5 rokov, počet sudcov, stabilita súdov, počet vyšších súdnych úradníkov, percentuálny podiel podnikov v kraji, vzdialenosť z okresných miest) mali najvyššie skóre práve vybrané okresné sudy, ktoré sa navrhujú ako kauzálna príslušné pre tieto konania.

K čl. IV

(zákon č. 71/1992 Zb.)

K bodu 1

Vzhľadom na postavenie správcu v konkurznom konaní sa spresňuje subjekt, ktorý vykonáva poplatkové úkony, nakoľko poplatníkom je dlžník v konkurznom konaní.

K bodu 2

V súvislosti s novou právnou úpravou týkajúcou sa riešenia hroziaceho úpadku dlžníka je potrebné sa vysporiadať aj s poplatkovými povinnosťami, ktoré by vznikli v súvislosti s podávaním návrhov, žiadostí a oznámení súdu v preventívnom konaní vedenom podľa zákona o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Navrhuje sa oslobodenie poplatníka v preventívnom konaní od súdneho poplatku, nakoľko ide o konanie, ktoré je všeobecne prospešné a na jeho riešení je verejný záujem. Zníženie nákladov na konania v rámci riešenia hroziaceho úpadku a úpadku je súčasne aj cieľom transpozície smernice, preto

nie je vhodné ukladať nové poplatkové povinnosti v preventívnom konaní.

K bodu 3

Navrhuje sa, aby poplatkové povinnosti za konkurzné konanie, ktoré neboli splnené, zanikli zrušením konkurzu. V dôsledku zrušenia konkurzu spravidla už nie je majetok, z ktorého by mal byť súdny poplatok uhradený alebo vymožený. Ak konkurz skončil rozvrhom výťažku, tak nároky na úhradu poplatkov boli jeho súčasťou.

K bodu 4

Navrhuje sa upraviť osobitné ustanovenia o platení súdnych poplatkov v konkurznom konaní, pričom sa správcom ukladá povinnosť v prípade vzniku poplatkovej povinnosti súvisiacej s dosiahnutím výťažku zo speňaženia majetku vyžiadať si od príslušného súdu zúčtovacie údaje potrebné pre zaplatenie súdneho poplatku. Ak by však nastali okolnosti, ktoré by bránili splneniu poplatkovej povinnosti včas, správca je povinný ich oznámi bezodkladne súdu. Týmto postupom sa má zefektívniť plnenie poplatkových povinností v konkurznom konaní.

K bodu 5

Navrhujú sa prechodné ustanovenia súvisiace s vyberaním súdnych poplatkov podľa novej právnej úpravy.

K bodu 6

V sadzobníku súdnych poplatkov sa navrhuje úprava súdnych poplatkov súvisiacich s konkurzným konaním, vrátane ustanovenia maximálneho súdneho poplatku za konkurzné konanie. Súdny poplatok má čiastočne kompenzovať administratívne náklady štátu súvisiace s vedením konkurzného konania a má byť uhradený ako pohľadávka dotknutej podstaty bezprostredne po dosiahnutí výťažku.

K čl. V

(zákon č. 145 /1995 Z. z.)

K bodu 1

Navrhuje sa medzi osoby oslobodené od správnych poplatkov zahrnúť aj správcu a likvidátora, ktoré v súčasnej právnej úprave oslobodenia od správnych poplatkov absentovali, čo v aplikačnej praxi spôsobovalo značné problémy najmä pri poskytovaní súčinnosti týmto osobám na základe osobitných predpisov.

K bodu 2

Navrhujú sa prechodné ustanovenia súvisiace s novou právnou úpravou ročných poplatkov správcov. V zmysle navrhovanej úpravy tak správca, ktorý bol zapísaný do zoznamu správcov k 1. januáru 2022, uhradí pomernú časť ročného poplatku vo výške ustanovenej zákonom do prijatia novej právnej úpravy, a to za obdobie do 16. júla 2022. Ročný poplatok správcu podľa právnych predpisov účinných od 17. júla 2022 bude v zásade prvýkrát splatný až 31. júla 2023.

K bodu 3 a 6

Pre zjednodušenie výpočtov a úhrady ročných poplatkov správcov sa navrhuje zaviesť ročný poplatok za trvanie zápisu v zozname správcov, ktorý bude stanovený pevnou sumou, t. j. bez nutnosti výpočtu alikvotnej časti, bez ohľadu na dátum a trvanie zápisu v zozname správcov, alebo dátum pozastavenia výkonu činnosti. Povinnosť zaplatiť tento poplatok vznikne vždy k 1. júlu kalendárneho roka a bude splatný do 31. júla kalendárneho roka, v ktorom sa má uhradiť, pričom povinnosť zaplatiť poplatok v plnej výške vzniká každému správcovi, ktorý bol v zozname správcov zapísaný hoci len jediný deň. Ročný poplatok má platiť každý správca za seba ako jeden subjekt, pričom platiť tento ročný poplatok budú tak fyzické osoby (vrátane správcov-fyzických osôb s pozastaveným výkonom činnosti) ako aj právnické osoby. Súčasne sa navrhuje zvýšiť ročný poplatok správcu-fyzickej osoby na 200 €, a to vzhľadom na to, že zvýšenie ročného poplatku je vzhľadom na súčasnú situáciu pri výkone funkcie správcu adekvátne. Ročný poplatok správcu-právnickej osoby sa navrhuje určiť v pevnej sume a bude sa hradiť rovnako tak za jeden subjekt (nie za každého spoločníka) a navrhuje sa vo výške 400 €.

K bodu 4

V súvislosti so vznikom oddielu špeciálnych správcov, ktorí majú vykonávať funkciu v reštrukturalizačných konaniach, vo veľkých konkurzných konaniach a vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii, sa navrhuje zavedenie nového správneho poplatku za vykonanie špeciálnej správcovskej skúšky. Predmetná špeciálna správcovská skúška má predovšetkým zabezpečiť transparentný a efektívny výber tých uchádzačov, ktorí majú predpoklady pre riadny výkon funkcie v týchto špecifických konaniach, v ktorých sa predpokladá účasť najmä dlžníkom s veľkým objemom majetku. Vzhľadom na uvedené sa predpokladá dôraz na výber osôb, ktoré majú zastávať túto funkciu tak, aby bol dosiahnutý účel jednotlivých konaní rýchlo, kvalitne a efektívne a bez prípadných pochybností o zákonnosti alebo správnosti konania.

K bodu 5

Ide o legislatívno-technickú úpravu poznámky pod čiarou.

K čl. VI

(zákon č. 548/2003 Z. z.)

Vzhľadom na potrebu zabezpečenia realizovania špeciálnej správcovskej skúšky prostredníctvom Justičnej akadémie Slovenskej republiky dochádza k explicitnému vyjadreniu skutočnosti, že na tento účel sa Justičná akadémia Slovenskej republiky považuje za poverenú právnickú osobu podľa zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K čl. VII

(zákon č. 530/2003 Z. z.)

K bodu 1

Úprava nadväzujúca na vypustenie príslušnej právne úpravy z Obchodného zákonníka.

K bodu 2

Ide o doplnenie dôvodu na výmaz spoločnosti z obchodného registra v súvislosti s ukončením konkurzných konaní vedených podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. V súčasnom znení absentuje ustanovenie súvisiace s ukončením takýchto konkurzných konaní.

K čl. VII

(zákon č. 7/2005 Z. z.)

K bodom 1, 5 a 6

Dochádza k zmene právnej úpravy týkajúcej sa hroziaceho úpadku v zmysle, že zákon definuje hroziaci úpadok a súčasne sa zavádzajú, resp. sa upravujú a dopĺňajú povinnosti súvisiace s hroziacim úpadkom dlžníka. Riešenie hroziaceho úpadku v dôsledku hroziacej platobnej neschopnosti je predmetom zákona o riešení hroziaceho úpadku.

Jedna z náročných úloh pre právnu teóriu je zdefinovanie hroziaceho úpadku. Náročnosť spočíva najmä v tom, že väčšina čiastkových predpokladov spočíva v ekonomických základoch, pričom niektoré z nich nemusia byť viditeľné ani tretími osobami a dokonca ani samotným podnikateľom. V právnej praxi sa ustálilo niekoľko modelov predikovania úpadku, pričom najznámejší z nich je zrejme „Altmanovo Z-score“. Poňatie niektorého z týchto modelov do právnej úpravy pevne však nie je adekvátne, keďže aj keď predikujú hroziaci úpadok s vysokou pravdepodobnosťou, nie sú použiteľné všeobecne t. j. pre všetky typy hospodárskej činnosti. Pojem hroziaceho úpadku teda nie je definovaný exaktne. Právna úprava sa upína k vymedzeniu hroziaceho úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti. Tým sa rozumie stav, kedy dlžníkovi s prihliadnutím na všetky okolnosti hrozí, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť. Ak dlžníkovi hrozí platobná neschopnosť, je oprávnený využiť na riešenie svojej situácie preventívne konanie upravené osobitným zákonom alebo využiť aj iné opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku za súčasného splnenia všeobecných povinností, ktoré mu zákon v súvislosti s hroziacim úpadkom ukladá. Je potrebné uviesť, že zákon síce nadväzuje hroziacu platobnú neschopnosť na obdobie 12 kalendárnych mesiacov, čo však nevyklučuje proaktívne konanie dlžníka aj pred týmto obdobím tak, aby svoju situáciu mohol riešiť včas za použitia dostupných nástrojov. V zásade sa predpokladá aktívna spolupráca medzi dlžníkom a veriteľmi na účely vyriešenia situácie, ktorá môže viesť či už k hroziacemu úpadku dlžníka alebo priamo k úpadku dlžníka.

Na zefektívnenie rámcov preventívnych pravidiel pri hroziacom úpadku sú potrebné cielenejšie pravidlá týkajúce sa povinností štatutárnych orgánov dlžníka vo vzťahu k hrozbe úpadku a jeho platobnej neschopnosti. Okrem povinností štatutárnych orgánov v zmysle Obchodného zákonníka, vrátane konania s odbornou starostlivosťou, sa zdôrazňujú aj ďalšie povinnosti späté s nielen s hroziacim úpadkom tak, aby ich plnenie prispelo k včasnému riešeniu situácie dlžníka spojenej s jeho hroziacim úpadkom, resp. k zisteniu, že dlžníkovi hroziaci úpadok hrozí.

Jednou zo skutočností signalizujúcich hroziaci úpadok dlžníka je evidovanie dlžníka v zozname dlžníkov zdravotnej poisťovne alebo v zozname fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým Sociálna poisťovňa eviduje pohľadávky, prípadne v zozname daňových dlžníkov. V prípade zistenia existencie takejto evidencie dlžníka je dlžník povinný posúdiť, či mu úpadok hrozí. Existencia iných skutočností, v dôsledku ktorých môže hrozíť dlžníkovi úpadok je

samozrejme na posúdení samotného dlžníka v rámci plnenia jeho povinnosti sústavne sledovať svoju finančnú situáciu a povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Dlžník je povinný posudzovať, či mu úpadok hrozí, pričom ak nemá dostatok odborných vedomostí alebo skúseností na toto posúdenie, vrátane posúdenia prijatia vhodných opatrení na odstránenie hroziaceho úpadku, je štatutárny orgán dlžníka povinný vyhľadať pomoc odborníka. V tomto prípade sa odborníkom rozumie akákoľvek iná osoba, ktorá má dostatočné odborné vedomosti alebo skúsenosti na to, aby bola spôsobilá posúdiť, či dlžníkovi úpadok hrozí.

Explicitne sa upravuje povinnosť dlžníka sústavne sledovať svoju finančnú situáciu tak, aby mohol včas zistiť hroziaci úpadok a súčasne povinnosť využiť všetky potrebné, vhodné, efektívne a primerané opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku, vrátane využitia možnosti verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo neverejnej preventívnej reštrukturalizácie podľa osobitného zákona, prípadne iného vhodného a účinného opatrenia, ktoré nevyžaduje účasť všetkých veriteľov. V každom prípade by riešenie situácie dlžníka malo vychádzať z dialógu so zainteresovanými stranami.

Osobitne sa upravuje povinnosť štatutárneho orgánu dlžníka v prípade hroziaceho úpadku konať v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a počas riešenia hroziaceho úpadku zohľadňovať spoločné záujmy všetkých zúčastnených osôb, resp. osôb, ktoré môžu byť hroziacim úpadkom dlžníka dotknuté.

K bodu 2

Upravuje sa definícia platobnej neschopnosti. Navrhuje sa úprava lehoty omeškania s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov dlžníka z pôvodných 30 dní na 90 dní po lehote splatnosti. Doterajšia lehota 30 dní sa javí ako veľmi prísna, avšak na druhej strane doteraz pre platobnú neschopnosť nemal dlžník povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Tiež je potrebné prihliadnuť na to, že definícia platobnej neschopnosti naprieč členskými štátmi EÚ je rozdielna. Niektoré štáty takúto lehotu ustanovenú nemajú (porovnaj napr. § 17 nemeckého insolvenčného zákona) a ponechávajú jej vymedzenie na súdnu prax, iné štáty (napr. česká republika pracuje legislatívne s lehotou 3 mesiace (porovnaj § 3 ods. 2 písm. b) Insolvenčného zákona). Ide prirodzene o problematiku veľmi komplexnú, keďže už samotné slovo „schopný“ si vyžaduje typicky významnú interpretáciu v súdnej praxi a v procesnej rovine rozkladanie dôkazného bremena medzi veriteľa a dlžníka.

K bodu 3

Upravuje sa domnienka platobnej schopnosti dlžníka - právnickej osoby vzhľadom na jej finančný majetok a splatné peňažné záväzky. Dlžník teda môže preukázať schopnosť plniť svoje splatné peňažné záväzky tým, že preukáže dostatočnú výšku svojho finančného majetku (v zmysle vykonávacieho predpisu ide v zásade o disponibilné finančné prostriedky) alebo že v období 60 dní, od kedy nastal úpadok dlžníka, tento finančný majetok získa a bude schopný uhradiť svoje splatné peňažné záväzky. Ide o tzv. medzeru krytia, ktorá vlastne predstavuje negatívnu podmienku platobnej neschopnosti. Podrobnosti o určení medzery krytia ustanoví vykonávací predpis.

K bodu 4

U dlžníka vzniká hierarchická štruktúra vzájomných vzťahov medzi jednotlivými

veriteľmi vo vzťahu k majetkovej podstate dlžníka v okamihu jeho úpadku. To znamená, že ešte pred tým, ako bol súdom zistený vyhlásením konkurzu (konkurzná podstata). Existencia takýchto kvázi zmluvných vzťahov veriteľov vzťahov zamedzuje voľnej úvahe dlžníka o uspokojovaní pohľadávok veriteľov. Koniec koncov svojvôli sa zamedzuje formulovaním niektorých skutkových podstát trestných činov (napr. zvyhodňovanie veriteľa).

Insolvenčná úprava by však v ohľade možnosti plnenia niektorých nárokov samotným dlžníkom mala byť precízna a mala by reflektovať existenciu pravidiel (absolútnej) priority a pravidla pari passu ako dvoch pravidiel, ktoré ovládajú existenciu hierarchickej štruktúry dlžníka. Pravidlo pari passu (t. j. pomerného uspokojenia veriteľov; resp. horizontálne pravidlo) je pravidlom, ktoré sa presadzuje pri uspokojovaní nezabezpečeného dlhu. Pravidlo absolútnej priority (vertikálne pravidlo) ovláda uspokojenie veriteľov ohľadom zabezpečeného dlhu. Ak je dlžník v úpadku, je opodstatnené presadzovať, aby dlžník plnil svoj dlh tak, ako by bol úpadok dlžníka už zistený súdom a konkurz na jeho majetok vyhlásený a to vrátane pravidiel pre uspokojenie spriazneného dlhu. Prirodzene, niektoré nároky z povahy veci ešte neexistujú. Napríklad náklady konkurzu (t. j. pohľadávky proti podstate ako náklady na správu a speňaženie podstaty). Riziko úpadku a teda straty hodnoty majetkovej podstaty na ich uspokojenie najviac nesú nezabezpečení a nespriaznení veritelia.

Z pravidla by však mali existovať výnimky dané napr. tým, že v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie (preventívne konanie) môže nastať úpadok, avšak toto konanie obsahuje na tento prípad osobitné pravidlá. Popri nich taktiež nespriaznené pohľadávky nevyhnutne potrebné na zachovanie prevádzky podniku.

K bodu 7

Ide o legislatívno-technickú úpravu nevyhnutnú vzhľadom na navrhované zmeny.

K bodu 8

Povinnosť dlžníka, ktorý je právnickou osobou, podať návrh na vyhlásenie konkurzu sa viaže na jeho platobnú neschopnosť. Uvedená zmena je vyvolaná aj novým ponímaním hroziaceho úpadku. Platobná neschopnosť je typickým dôvodom insolvenčie a postihuje širšie spektrum dlžníkov ako predĺženie. Túto právnu úpravu je potrebné vnímať spoločne s úpravou definície platobnej neschopnosti, v rámci ktorej sa predlžuje lehota omeškania s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov z 30 na 90 dní po lehote splatnosti. Táto právna úprava reálne kopíruje právny stav, kedy sa spoločnosť už nachádza v úpadku (insolvenčii) a teda už v tomto stave je dlžník povinný riešiť svoju situáciu reálneho úpadku formou konkurzného konania. Z tohto dôvodu nie je vhodné ponechávať riešenie situácie úpadku dlžníka z dôvodu platobnej neschopnosti len na veriteľov, nakoľko už sám dlžník musí v takejto situácii niesť zodpovednosť za svoje „podnikanie“. Takáto úprava súčasne reflektuje na aktuálny stav, kedy v dôsledku práve platobnej neschopnosti dlžníkov, ktorí svoju situáciu neriešia, dochádza v neúmerom rozsahu k vzniku sekundárnej platobnej neschopnosti ďalších subjektov. Okrem uvedeného je potrebné zdôrazniť, že táto právna úprava reflektuje aj na potrebu zavedenia tzv. preventívnej reštrukturalizácie v zmysle smernice a jej absencia je reálne spôsobilá ohroziť dosiahnutie účelu smernice. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že vyvolávanie tlaku na preventívne riešenia hroziaceho úpadku bez súčasného vyvolávania tlaku na riešenie situácie dlžníka v úpadku nie je prínosné.

K bodu 9

Navrhuje sa explicitne vyjadriť a teda doplniť vo všeobecnom predpise o konkurznom konaní aj osobitnými predpismi upravený predpokladaný úpadok dlžníka na účely zabezpečenia komplexnosti právnej úpravy insolvenčie dlžníka a na účely zabezpečenia právnej istoty. Niet dôvod trvať na transakčných prekážkach podávania návrhu na vyhlásenie konkurzu veriteľom, ak sa z právnej úpravy ponúka domnienka úpadku.

K bodu 10

V nadväznosti na zrušenie dočasnej ochrany dlžníka podľa zákona 421/2020 Z. z. sa upravuje aj dotknuté ustanovenie, pričom sa navrhuje, aby aj v prípade, ak štatutárny orgán nesplní svoju povinnosť do 15 dní od skončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie bez potvrdenia verejného plánu súdom zverejniť v Obchodnom vestníku vyhlásenie, že nie je v úpadku, sa na účely uplatnenia zodpovednosti za škodu spôsobenú nepodaním návrhu na vyhlásenie konkurzu uplatnil predpoklad, že návrh na vyhlásenie konkurzu nebol podaný včas.

K bodom 11 až 13

Navrhuje sa zmena formy podania návrhu na vyhlásenie konkurzu elektronickou formou tak, že návrh na vyhlásenie konkurzu sa bude môcť podať na súd elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky príslušného súdu, pričom obligatórnou náležitosťou tohto návrhu je jeho autorizácia podľa ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Iná forma podania návrhu na vyhlásenie konkurzu (osobne, poštou) sa nepripúšťa. Nesplnenie týchto formálnych náležitostí návrhu má za následok, že súd na nesprávne podaný alebo dlžníkom neautorizovaný návrh na vyhlásenie konkurzu nebude prihliadať. V súvislosti s uvedenou zmenou sa vypúšťa povinnosť podania návrhu v dvoch rovnopisoch spolu s prílohami.

Súčasne sa zjednodušujú náležitosti veriteľského návrhu na vyhlásenie konkurzu v prípade, ak úpadok možno predpokladať na základe oznámenia zverejneného v Obchodnom vestníku.

K bodom 14 a 15

Dopĺňajú sa pravidlá pre súbeh konkurzného konania a konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii a upravujú sa podmienky prerušenia a zastavenia prebiehajúceho konkurzného konania v súvislosti so začatým konaním o verejnej preventívnej reštrukturalizácii.

Súčasne sa upravujú sa účinky konkurzného konania počas jeho prerušenia v dôsledku súbehu s prebiehajúcim konaním o verejnej preventívnej reštrukturalizácii tak, že tieto účinky počas prerušenia konkurzného konania nepôsobia.

K bodu 16

Dotknuté ustanovenie je potrebné zosúladiť s čl. 5 a s čl. 39 nariadenia (EÚ) č. 2015/848, týkajúce sa súdneho preskúmania rozhodnutia o začatí hlavného a vedľajšieho insolvenčného konania na základe medzinárodnej právomoci.

K bodu 17

Explicitne sa vyjadruje oprávnenie predbežného správcu na paušálnu náhradu výdavkov, pričom sa upravujú pravidlá pre rozhodovanie o odmene a výdavkoch predbežného správcu alebo o paušálnej odmene predbežného správcu tak, aby predbežný správca mal prístup k svojej odmene včas. Vzhľadom na uvedené sa upravujú pravidlá pre rozhodovanie súdu o odmene a výdavkoch predbežného správcu, prípadne o paušálnej náhrade výdavkov, pričom za zákonom ustanovených podmienok (ak predbežný správca doručí súdu návrh na určenie odmeny a jeho výdavkov alebo paušálnej náhrady výdavkov v lehote na podanie záverečnej správy o majetnosti alebo nemajetnosti dlžníka) je súd o tejto odmene alebo výdavkoch, prípadne paušálnych výdavkoch predbežného správcu, povinný rozhodnúť v uznesení, ktorým zastavuje konkurzné konanie pre nedostatok majetku alebo vyhlasuje konkurz. Pokiaľ táto podmienka nie je splnená, súd rozhodne o odmene a výdavkoch alebo paušálnych výdavkoch predbežného správcu samostatným rozhodnutím a to do 30 dní od zastavenia konkurzného konania alebo vyhlásenia konkurzu. Táto právna úprava má zamedziť aktuálnej aplikačnej praxi, keď súdy o odmene a výdavkoch alebo paušálnej náhrade výdavkov predbežného správcu rozhodujú v neprimerane dlhých lehotách.

K bodu 18

V súvislosti so zmenou a zjednodušením prihlasovania pohľadávok sa vypúšťa povinnosť súdu poučiť veriteľov v uznesení o vyhlásení konkurzu o následkoch nedodržania lehoty na prihlasovanie pohľadávok a následkoch nesprávneho prihlásenia pohľadávok. Uvedené poučenia zbytočne zahlcujú typové informácie o vyhlásení konkurzu.

K bodu 19

Na účely zrýchlenia a zefektívnenia procesu sa navrhuje zmena konceptu vstupu do konkurzného konania nadobúdateľom pohľadávky, ktorá veriteľovi zakladá postavenie účastníka konkurzného konania, ako aj potvrdenia nadobudnutia pohľadávky. Právna úprava reaguje na problémy, ktoré vznikli v aplikačnej praxi v súvislosti so zmenou účastníkov konkurzného konania v dôsledku prevodu alebo prechodu pohľadávky. Zavádza sa povinnosť oznámiť správcovi prevod alebo prechod pohľadávky, ktorá veriteľovi zakladá postavenie účastníka konkurzného konania. Túto povinnosť má veriteľ pohľadávky, ktorá mu zakladá postavenie účastníka konkurzného konania, ktorej sa prevod alebo prechod týka, pričom rovnakú povinnosť má aj nadobúdateľ takejto pohľadávky. Túto povinnosť môže splniť ktorýkoľvek z nich. Obligatórnou prílohou tohto oznámenia musia byť listiny osvedčujúce dôvod vstupu nadobúdateľa pohľadávky do konkurzného konania, ako aj označenie pôvodne prihlásenej pohľadávky podľa údajov zo zoznamu pohľadávok v registri úpadcov.

Ak nie sú splnené predpoklady pre vstup do konania nadobúdateľa na základe oznámenia nadobúdateľa alebo pôvodného veriteľa, správca nevyznačí zmenu v zozname pohľadávok, ale je povinný predložiť toto oznámenie spolu s prílohami a svojim stanoviskom k predmetnej otázke súdu a to do troch dní, odkedy mu takéto oznámenie s prílohami bolo doručené. Súd o vstupe do konania rozhodne následne do desiatich dní.

Ak sú splnené predpoklady pre vstup nadobúdateľa do konania, či už na základe oznámenia alebo na základe rozhodnutia súdu, správca je povinný bez zbytočného odkladu vyznačiť túto zmenu v zozname pohľadávok v registri úpadcov. Všetky práva spojené s pohľadávkou vyznačením zmeny v zozname pohľadávok automaticky nadobúda nadobúdateľ

pohľadávky. Ten, kto do konania vstupuje, prijíma stav konania v čase jeho vstupu a to vrátane stavu zistenia pôvodne prihlásenej pohľadávky, vrátane jej prípadného zabezpečenia zabezpečovacím právom. Odbremeňuje sa tak súd od rozhodovania a jeho rozhodnutie prichádza do úvahy len v sporných (nejasných) situáciách.

K bodom 20 a 21

Z dôvodu novej úpravy týkajúcej sa zoznamu pohľadávok, kedy tento zoznam zostavuje správca v registri úpadcov, je na uvedenú skutočnosť naviazaný aj moment zániku pôvodného veriteľa pohľadávky a moment vzniku nového nadobúdateľa pohľadávky, a to zápisom do tohto registra. S tým je spojená aj povinnosť správcu upraviť v zmysle uvedených skutočností zoznam pohľadávok v registri úpadcov.

K bodu 22

Na účely zabezpečenia transparentného procesu a zrýchlenia a zefektívnenia prihlasovania pohľadávok sa navrhuje nová forma a spôsob prihlásenia pohľadávky veriteľom v konkurze. Prihláška sa musí u správcu v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu (základná prihlasovacia lehota), avšak výlučne prostredníctvom na to určeného formulára elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky príslušného správcu, pričom obligatórnou náležitosťou tohto návrhu je jeho autorizácia podľa ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Iná forma podania návrhu (osobne, poštou) sa nepripúšťa. V prípade zahraničného veriteľa sa prihláška podá podľa podmienok uvedených v čl. 55 nariadenia Rady 2015/848.

K bodu 23

Navrhuje sa zmena úpravy zverejnenia zápisu pohľadávok do zoznamu pohľadávok, ktoré boli doručené správcovi po základnej prihlasovacej pohľadávke, a to tak, že namiesto Obchodného vestníka budú správcom zverejnené v registri úpadcov, spolu s uvedením okolností, že prihláška bola podaná po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty.

K bodom 24 až 30

Vzhľadom na zavedenie elektronickeho prihlasovania pohľadávok je potrebná úprava dotknutých ustanovení, keďže zoznam pohľadávok bude tvorený správcom v registri úpadcov a správca je súčasne povinný vykonať zápis zmien v zozname pohľadávok v registri úpadcov bezodkladne. Súčasne sa správca odbremeňuje od povinnosti doručovať súdu rovnopis zoznamu pohľadávok a stačí len oznámenie o tom, že pohľadávky boli zapísané v zozname pohľadávok v registri úpadcov.

K bodu 31

Úpravou sa umožňuje, aby veriteľský výbor bol na schôdzi veriteľov volený každým prítomným veriteľom zistenej pohľadávky bez ohľadu na to, či ide zabezpečeného alebo nezabezpečeného veriteľa.

K bodu 32

Navrhuje sa posunúť termín konania prvej schôdze veriteľov tak, aby veritelia mali vhodný časový priestor oboznámiť sa s prípadným popretím ich pohľadávok a súd mal dostatočný priestor rozhodnúť prípadne o priznaní hlasovacích práv.

K bodom 33 až 36

S rozvojom moderných informačných technológií sa správcovi so súhlasom súdu alebo veriteľského výboru umožňuje konanie a vedenie schôdze veriteľov aj prostredníctvom videokonferencie či inými prostriedkami komunikačnej technológie, ktoré umožňujú vyhotovenie obrazovo-zvukového záznamu, ktorý sa následne stáva súčasťou správcovského spisu a ktorý je v tomto spise prístupný za úhradu vecných nákladov.

K bodu 37

Pre zrýchlenie a zefektívnenie procesu sa zavádza možnosť súdu rozhodnúť o námietke, ktorú veriteľ vzniesol pre rozpor prijatého uznesenia so zákonom priamo bezprostredne na schôdzi veriteľov uskutočnenej prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie. V tomto prípade sa rozhodnutie o námietke nevyhotovuje písomne.

K bodu 38

Na účely zefektívnenia konkurzného konania sa navrhuje zaviesť tzv. dočasný veriteľský výbor. Ide o dočasný orgán veriteľov, ktorý môže na základe vlastného uváženia zriadiť súd. Dočasný veriteľský výbor sa zriaďuje vždy pred konaním prvej schôdze veriteľov, pričom funkciu veriteľského výboru vykonáva až do konania prvej schôdze veriteľov. Veriteľský výbor sa môže skladať z troch alebo z piatich veriteľov určených súdom, pričom ho majú tvoriť najmä tzv. relevantní veritelia. V záujme zachovania rovnosti, zabezpečení a nezabezpečení veritelia by mali mať primerané zastúpenie v dočasnom veriteľskom výbore. V prípade, že zanikne funkcia člena dočasného veriteľského výboru, pôsobnosť dočasného veriteľského výboru trvá naďalej a ak je to potrebné, môže súd člena dočasného veriteľského výboru kedykoľvek odvolať, vymeniť alebo doplniť.

Osobitne sa upravujú členovia dočasného veriteľského výboru v prípade, ak pred vyhlásením konkurzu prebiehala reštrukturalizácia, kedy funkciu členov dočasného veriteľského výboru vykonávajú veritelia, ktorí boli členmi veriteľského výboru v reštrukturalizácii.

K bodom 39 až 41

Navrhuje sa, aby zvolenie členov veriteľského výboru bolo umožnené zo všetkých veriteľov bez ohľadu na to, či ide zabezpečeného alebo nezabezpečeného veriteľa.

K bodu 42

Posilňuje sa dohľad súdu nad činnosťou správcu tým, že súd bude môcť uložiť správcovi vykonanie potrebných opatrení na odstránenie nedostatkov (tzv. uznesením v rámci vedenia konania). V prípade nesplnenia povinnosti uloženej súdom vykonať potrebné opatrenia na odstránenie nedostatkov bude možný postup voči správcovi ako pri závažnom porušení povinností správcu.

K bodu 43

V súvislosti s aplikačnými problémami sa navrhuje riešenie vzniku objektívnej právnej skutočnosti tak, že v prípade, ak správca zomrie, súd bez zbytočného odkladu zomretého odvolá a ustanoví náhodným výberom nového správcu. Pokiaľ zomretý správca vykonával funkciu vo viacerých konkurzných konaniach, súd musí v tomto prípade postupovať koordinovane a v zásade vo všetkých takýchto konaniach má zabezpečiť ustanovenie toho istého správcu (t. j. správcu, ktorý bol náhodným výberom určený prvý krát).

K bodu 44

Ide o úpravu súvisiacu so zmenou povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu z dôvodu platobnej neschopnosti.

K bodu 45

Ustanovenie reaguje na požiadavky Smernice na zbieranie a monitorovanie údajov s cieľom zhromažďovania spoľahlivých a porovnateľných údajov o priebehu reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní. Na účely naplnenia tejto požiadavky je správca povinný do 30 dní po uplynutí 5 rokov od vyhlásenia konkurzu a následne v pravidelných intervaloch zasielať správu o priemerných mesačných nákladoch na správu a speňažovanie majetku úpadcu, priemerných mesačných príjmoch zo správy majetku podliehajúceho konkurzu, ako aj označiť majetok, ktorý nebol ešte speňažený a opis okolností, ktoré bránia jeho speňaženiu.

K bodu 46

Správca je povinný postupovať pri speňažovaní majetku ohrozeného skazou s odbornou starostlivosťou a netýka sa to len prvého ustanoveného správcu. Najmä z dôvodu, že aj pred prvou schôdzou veriteľov môže byť ustanovený dočasný veriteľský výbor, môže byť majetok podliehajúci konkurzu speňažený so súhlasom príslušného orgánu aj pred jej konaním.

K bodu 47

Jednoznačnosť v právnych vzťahoch, ktoré pri nadobúdaní majetkových hodnôt podliehajúcich konkurzu prechádzajú na kupujúceho, je jeden z kľúčových faktorov pri dosahovaní vyššie výťažku v prospech veriteľov. Navrhuje sa preto posilniť právnu istotu kupujúceho v tomto ohľade. Aké záväzky prechádzajú na kupujúceho sa typicky vyjadri v zmluve s kupujúcim.

K bodu 48

Správca je povinný majetok speňažovať s odbornou starostlivosťou v súlade s pokynmi príslušného orgánu. Transakčné náklady súvisiace s organizáciou dražby môžu spôsobiť, že určitý majetok je nespeňažiteľný. Dostupnosť viacerých možností speňažovania by mala priniesť flexibilitu pre správcu a príslušný orgán a tiež dosiahnutie vyššieho výťažku.

K bodu 49

Vzhľadom na možnú kumuláciu prioritne uspokojovaných pohľadávok sa ustanovuje

jednoznačné pravidlo priority nového úveru pred ostatnými nezabezpečenými pohľadávkami. Zároveň sa upravuje prioritá uspokojovania pohľadávky z nového úveru, ak niet odlišnej dohody, na ktorú sa však prihliada len v prípade, že je uložená v zbierke listín dlžníka.

K bodu 50

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu so zmenou § 12.

K bodom 51, 52 a 54

Ide o legislatívno-technickú úpravu z dôvodu riešenia hrozby úpadku prostredníctvom osobitného zákona o riešení hroziaceho úpadku, pričom reštrukturalizácia podľa zákona č. 7/2005 bude možná len v prípade úpadku dlžníka.

K bodu 53

V nadväznosti na konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii podľa zákona o riešení hroziaceho úpadku sa ustanovuje, že správca môže odporučiť reštrukturalizáciu dlžníka podľa zákona č. 7/2005 Z. z. len vtedy, ak sa verejná preventívna reštrukturalizácia skončila inak ako potvrdením plánu, až po uplynutí dvoch rokov.

K bodu 55

Navrhuje sa dvojročné obdobie, kedy dlžníkovi, ktorý vstúpil do verejnej preventívnej reštrukturalizácie podľa zákona o riešení hroziacom úpadku, v ktorom nedošlo k potvrdeniu plánu v tomto konaní, nie je umožnené domáhať sa povolenia reštrukturalizácie podľa zákona č. 7/2005 Z. z.

K bodu 56

V súlade s požiadavkami smernice sa rovnako ako v konkurznom konaní zavádza výlučne možnosť elektronického podania návrhu na vyhlásenie reštrukturalizácie, ktorý musí byť autorizovaný navrhovateľom, inak sa na návrh nebude prihliadať.

K bodom 57 až 60

V súlade s požiadavkami smernice sa zavádza možnosť podania návrhu na povolenie reštrukturalizácie prostredníctvom a rovnako tak sa zavádza možnosť elektronického podania prihlášky pohľadávok veriteľov obdobne ako v konkurznom konaní. Výnimka platí len v prípade zahraničných veriteľov, pričom hmotnoprávna lehota na doručenie prihlášky správcovi je 30 dní od povolenia reštrukturalizácie.

Súčasne sa upravuje povinnosť správcu priebežne zapisovať prihlásené pohľadávky do zoznamu veriteľov v registri úpadcov.

K bodom 61 až 63

Rovnako ako v konkurznom konaní, aj v reštrukturalizačnom konaní sa upravuje možnosť konania schôdze veriteľov elektronickými prostriedkami prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej techniky. V súvislosti s uvedeným

sa upravujú aj základné podmienky pre konanie schôdze veriteľov, pričom z takto realizovanej schôdze veriteľov sa vyhotovuje obrazovo-zvukový záznam, ktorý je súčasťou správcovského spisu.

K bodom 64 až 66

Na účely transparentnosti procesu a zachovania odbornosti a právnej istoty sa navrhuje, aby v prípade zastavenia reštrukturalizácie a následného začatia konkurzného konania v konkurznom konaní pokračoval vo funkcii rovnaký správca, ktorý vykonával funkciu v reštrukturalizácii. Uvedené zabezpečí rýchlosť a efektívnosť procesu, nakoľko tento správca má k dispozícii všetky potrebné informácie a údaje a pozná konkrétny prípad, ktorý v insolvenčnom konaní rieši.

K bodu 67

Na účely spresnenia zákonného ustanovenia sa explicitne vyjadruje, že nedotknuteľnosťou pohľadávky sú chránené pracovnoprávne nároky zamestnancov dlžníka ako ich zamestnávateľa. V opačnej situácii prípadné pracovnoprávne nároky zamestnávateľa voči dlžníkovi, ako jeho zamestnancovi, nemajú spadať pod takúto ochranu.

K bodom 68 a 69

Na účely spresnenia zákonného ustanovenia sa explicitne určuje nepostihnuteľná hodnota obydlia a zároveň sa ohľadom speňažovania spoluvlastníckeho podielu obydlia dlžníka dopĺňa, že výška nepostihnuteľnej hodnoty obydlia sa neznižuje pomerne podľa spoluvlastníckeho podielu dlžníka, keďže jej výška je pevne stanovená nariadením vlády Slovenskej republiky v zmysle § 166d ods. 4. Nejde o substantívnu zmenu, ale o odstránenie výkladových nejasností z právnej praxe. Dlžník má právo na nepostihnuteľnú hodnotu obydlia v celom rozsahu (celkom) aj v prípade, ak sa uplatní k spoluvlastníckemu podielu.

K bodom 70 a 71

V súlade s požiadavkami smernice sa explicitne vyjadruje možnosť dlžníka, ktorý bol oddlžený, pokračovať vo výkone podnikateľskej činnosti alebo získať živnosť podľa ustanovení osobitného zákona. Je potrebné zdôrazniť, že smernica výslovne požaduje, aby po právoplatnosti konania o oddlžení neboli kladené prekážky na ďalšie podnikanie. Nakoľko je v Slovenskej republike vyhlásenie konkurzu/splátkového kalendára v tom istom rozhodnutí ako vyhlásenie oddlženia, nie je vymedzená časová diskvalifikácia od vyhlásenia konkurzu do oddlženia zmysluplná. Z uvedeného sa javí ako najvhodnejšie riešenie pre zosúladenie právnej úpravy so smernicou nediskvalifikovať dlžníkov z dôvodu oddlženia vôbec, pokiaľ ide o prevádzkovanie živnosti podľa osobitného predpisu.

K bodu 72

Možnosť domáhať sa nepoctivého zámeru dlžníka sa rozširuje aj na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorej predmetom podnikania je konsolidácia pohľadávok verejného sektora. Toto doplnenie sa javí ako potrebné z dôvodu, že podľa osobitného predpisu upravujúceho nakladanie s pohľadávkami štátu môže byť na takýto subjekt pohľadávka postúpená a je adekvátne, aby teda aj právo domáhať sa zrušenia oddlženia mal takýto subjekt.

K bodu 73

Aj v rámci oddĺženia sa upravuje postup ustanovenia nového správcu v prípade, ak ustanovený správca umrie. Aj v tomto prípade sa uplatní postup tak, ako v konkurze, t. j. súd bez zbytočného odkladu správcu odvolá a ustanoví náhodným výberom nového správcu (rozhodne o tom jedným rozhodnutím, ktoré zverejní).

K bodu 74 a 75

Ide o legislatívno-technickú úpravu nevyhnutnú vzhľadom na navrhovanú právnu úpravu hroziaceho úpadku.

K bodu 76

Upravuje sa nadväznosť na konania podľa zákona o riešení hroziaceho úpadku, kedy sa predpokladá pokračovanie v konaniach podľa zákona č. 7/2005 Z. z. s tým istým zákonným sudcom, ktorý vo veci konal a rozhodoval podľa ustanovení zákona o riešení hroziaceho úpadku.

K bodu 77

Vzhľadom na navrhované zmeny sa dopĺňa, resp. upravujú sa splnomocňovacie ustanovenia zákona.

K bodu 78

Upravujú sa prechodné ustanovenia vo vzťahu k doterajšej úprave. V zásade sa doteraz začaté konania dokončia podľa doterajších predpisov, avšak v odsekoch 2 až 6 sú ustanovené špecifické výnimky.

K bodu 79

V prílohe sa dopĺňa zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie vzhľadom na transpozíciu smernice.

K čl. IX

(zákon č. 8/2005 Z. z.)

K bodu 1

V súvislosti so zavedením preventívnych konaní je nutná úprava aj vo vzťahu k správcovi, ktorí majú vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii vykonávať funkciu správcu v súlade s ustanoveniami zákona o riešení hroziaceho úpadku, pričom v súlade s cieľmi smernice sa v tomto prípade zavádza nová skupina správcov (tzv. špeciálnych správcov) vzhľadom na nevyhnutnú potrebu zohľadnenia ich odbornosti, skúseností, vedomostí a zručností.

K bodu 2

S cieľom postupného minimalizovania administratívnej záťaže podnikateľov sa navrhuje vypustenie niektorých obmedzujúcich povinností, ktoré sa už aj s ohľadom na zabehnutý spôsob vedenia kancelárii správcami nejavia ako nevyhnutné, ako je napr. aj vypustenie povinnosti preukazovania minimálnej výmery podlahovej plochy kancelárie správcu. Nadalej však platí, že správca je povinný mať kanceláriu zriadenú riadne, čo zahŕňa aj dostatočné priestorové možnosti kancelárie zohľadňujúc množstvo agendy správcu alebo nahliadanie do spisov oprávnenými osobami.

K bodu 3

Ide o zosúladenie právnej úpravy s ustanoveniami zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.

K bodom 4 až 7

Ustanovovanie správcov do konaní podľa sídla kancelárie ostáva v podstate nezmenené, zmena nastáva len v prípade ustanovovania správcov v konaniach, ktorých sa v zmysle návrhu zákona vyžaduje realizácia náhodného výberu z oddielu špeciálnych správcov, ktorí môžu mať zriadenú kanceláriu kdekoľvek na území Slovenskej republiky s územnou platnosťou pre celú Slovenskú republiku.

K bodu 8

Ide o legislatívno-technickú úpravu nevyhnutnú z dôvodu zosúladenia aktuálnej právnej úpravy s navrhovanou právnou úpravou riešenia hroziaceho úpadku.

K bodu 9

Vzhľadom navrhovanú právnú úpravu riešenia hroziaceho úpadku, ako aj vzhľadom požiadavky aplikačnej praxe vznikla potreba pre doplnenie minimálneho limitu poistného plnenia.

K bodu 10

Navrhuje sa sprecizovanie súčasnej právnej úpravy realizácie opakovanej správcovskej skúšky. Opakovanú správcovskej skúšky podľa návrhu zákona budú môcť vykonať tí uchádzači, ktorí boli pri (prvej) správcovskej skúške realizovanej do jedného roka od riadneho ukončenia odbornej prípravy neúspešní, pričom títo neúspešní uchádzači môžu opakovanú správcovskej skúšku vykonať najneskôr do jedného roka od uplynutia zákonom ustanovenej lehoty na absolvovanie (prvej) správcovskej skúšky, t. j. najneskôr do dvoch rokov od riadneho ukončenia odbornej prípravy. Uvedené tak znamená, že ak uchádzač v období jedného roka od riadneho ukončenia odbornej prípravy neuspel na (prvej) správcovskej skúške, môže v nasledujúcom období vykonať opakovanú správcovskej skúšku bez toho, aby musel tento uchádzač absolvovať odbornú prípravu, ak opakovanú skúšku vykoná najneskôr do dvoch rokov od riadneho ukončenia odbornej prípravy. Opakovanú správcovskej skúšku môže vykonať takýto uchádzač len raz a v prípade ak je neúspešný aj na opakovanej správcovskej skúške, musí opätovne absolvovať odbornú prípravu, keďže je zrejmé, že ak uchádzač dvakrát nevyhoví na správcovskej skúške, existuje tu dôvodný predpoklad, že jeho odborné vedomosti

sú nedostatočné.

K bodu 11

Zavedením nového oddielu špeciálnych správcov vznikla potreba zadefinovania nadštandardných požiadaviek, ktoré musí uchádzač o zápis do oddielu špeciálnych správcov splniť. Nakoľko špeciálna správcovská činnosť (s ohľadom na osobitosť špeciálnych subjektov) vyžaduje preukázanie vyšších odborných predpokladov, je potrebné tieto odborné predpoklady preveriť, preto jednou z podmienok zápisu do zoznamu špeciálnych správcov je úspešné vykonanie špeciálnej správcovskej skúšky. Preverovať špeciálne znalosti uchádzačov by mala špeciálna komisia, ktorá by mala byť zložená z členov, ktorí by vzhľadom na ich výber a menovanie mali byť zárukou nezávislého a spravodlivého výberu osoby, ktorá spĺňa všetky zákonné a najmä odborné predpoklady pre výkon správcovskej činnosti v špecifických konaniach. Uvedené sa má dosiahnuť taktiež zverejnením zvukového záznamu o výbere uchádzačov a to na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky minimálne počas 180 dní. Vykonávací predpis ustanoví podrobnosti o zložení a rokovaní špeciálnej komisie, spôsobe hodnotenia uchádzačov, rozhodovaní komisie a o účasti na jej zasadnutiach. V daných súvislostiach je totiž potrebné prihliadať aj na to, že určité insolvenčné konania, ktoré, či už so špecifickým obsahom ich činnosti (ak ide napr. o finančné inštitúcie s veľkým množstvom klientov) alebo veľkosťou (teda veľkým počtom zamestnancov, veľkým počtom veriteľov, objemom majetku a pod.) alebo inými špecifickými vlastnosťami, zasahujú do práv a povinností veľkého počtu osôb, čo následne znamená, že verejný záujem na riadnom výkone konkurzného či reštrukturalizačného konania, prípadne preventívneho konania, takýchto subjektov, je o to markantnejší.

Správca bude môcť vykonať túto špeciálnu správcovskú skúšku v prípade, ak aktívne vykonával správcovskú činnosť (správcovskú prax) minimálne 5 rokov a uhradí správny poplatok za vykonanie špeciálnej správcovskej skúšky, ktorý sa ustanovuje vo výške 5 000 eur. Takáto prax nemusí byť nepretržitá (čo znamená, že ak mal správca v minulosti napr. pozastavený výkon správcovskej činnosti, ale dohromady bol do zoznamu aktívnych správcov zapísaný min. 5 rokov, môže byť ku skúške pripustený) Osobitne sa upravuje pravidlo, že za výkon správcovskej činnosti sa v tomto prípade považuje aj výkon správcovskej činnosti v právnickej osobe, ktorá je správcom, ak práve z tohto dôvodu bol správcovi fyzickej osobe pozastavený výkon správcovskej činnosti. Špeciálna správcovská skúška by sa mala konať podľa potreby avšak vždy najmenej jedenkrát za päť rokov. Špeciálnu správcovskú skúšku je potrebné realizovať tiež vždy v prípade, ak počet zapísaných správcov v oddiele špeciálnych správcov klesne pod 10 tak, aby sa zabezpečil výkon funkcie v dotknutých konaniach. Úspešné vykonanie špeciálnej správcovskej skúšky je „platné“ päť rokov, resp. v prípade, ak uplynie päť rokov od úspešného vykonania špeciálnej správcovskej skúšky skôr, ako sa má táto skúška konať platí, že tento predpoklad zápisu do oddielu špeciálnych správcov je naplnený a to až do času, kým takýto správca úspešne zloží najbližšiu špeciálnu správcovskú skúšku. Táto právna úprava má zamedziť výmazu správcov z oddielu špeciálnych správcov v medziobdobí, kedy uplynie päť rokov a ďalšia špeciálna správcovská skúška ešte nebola realizovaná. Pokiaľ takýto správca úspešne skúšku po piatich rokoch nezloží, bude z oddielu špeciálnych správcov vyčiarknutý.

K bodu 12

Na účely riadne, rýchleho a efektívneho realizovania špeciálnej správcovskej skúšky sa explicitne zakotvuje pravidlo, že v tomto prípade je poverenou osobou Justičná akadémia

Slovenskej republiky.

K bodu 13

Potreba zmeny právnej úpravy ohľadom zavedenia nového systému delenia zoznamu správcov bola vyvolaná jednak potrebami aplikačnej praxe, keď v prípade tzv. veľkých konkurzných konaní (konaní s veľkým počtom veriteľov, s veľkým počtom zamestnancov, či s veľkým objemom majetku atď.), reštrukturalizačných konaní, alebo konkurzných konaní zvláštnych subjektov (napr. finančných inštitúcií) bolo mnohokrát ťažké (prostredníctvom náhodného výberu) vygenerovať správcu, ktorý by svojimi odbornými znalosťami, skúsenosťami a praxou bol schopný (a ochotný) vykonať konkurz takýchto neštandardných subjektov. Nemenej dôležitým impulzom pre zapracovanie zmien v zozname správcov bola potreba transpozície smernice, ktorá zakotvuje požiadavku, aby sa pri ustanovovaní správcu pre konkrétny prípad venovala náležitá pozornosť skúsenostiam a odborným znalostiam správcu a špecifikám jednotlivých prípadov. Navrhované delenie zoznamu je preto koncipované tak, aby odzrkadľovalo jednak potrebu delenia správcov vertikálne, teda podľa druhu dlžníka, na oddiel správcov pre fyzické osoby, oddiel správcov pre právnické osoby a oddiel správcov pre špeciálne subjekty, a jednak potrebu delenia správcov horizontálne, teda podľa požadovaných odborných znalostí správcu pri výkone špecifických a náročnejších konaní, na oddiel správcov ktorí vykonávajú oddlženia fyzických osôb, na oddiel správcov vykonávajúcich konkurzy právnických osôb a na oddiel špeciálnych správcov, ktorý sa sústreďia na konkurzy špeciálnych subjektov. Prienikom uvedeného horizontálneho a vertikálneho členenia správcov vzniklo delenie oddielov na: správcov pre fyzické osoby, správcov pre právnické osoby a špeciálnych správcov, ktoré prihliada na delenie správcov podľa osoby dlžníka a zároveň prihliada na delenie správcov podľa ich odborných znalostí (nakoľko špeciálny správca musí spĺňať prísnejšie podmienky vzdelania vykonaním skúšky špeciálneho správcu) ako aj odbornej praxe.

K bodu 14

Podľa doterajšej právnej úpravy sa správca mohol kedykoľvek rozhodnúť o zmene zápisu medzi oddielmi v zozname správcov a svoje rozhodnutie jednoducho oznámiť ministerstvu, ktoré následne vykonalo zmenu v zápise do oddielov. Uvedená možnosť však bola zo strany správcov častokrát zneužívaná a preto sa pristúpilo k takej právnej regulácii, podľa ktorej správca stále môže rozhodovať o tom, v ktorom oddiele chce byť zapísaný, no v prípade jeho vyčiarknutia z niektorého oddielu nemôže byť do neho zapísaný v zákonom ustanovenom období, resp. o zmenu zápisu medzi oddielmi v zozname správcov môže správca požiadať len raz ročne, pričom túto zmenu ministerstvo spravodlivosti vyznačí do 1. marca nasledujúceho kalendárneho roka.

Oddiel správcov pre fyzické osoby a oddiel správcov pre právnické osoby sa vedie, tak ako doposiaľ, podľa obvodov krajských súdov v ktorých sídli príslušný konkurzný súd. Pokiaľ však ide o oddiel špeciálnych správcov, tento oddiel sa vedie s územnou platnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. To znamená, že špeciálny správca môže mať zriadenú kanceláriu v obvode ktoréhokoľvek konkurzného súdu na území Slovenskej republiky, a správca sa vyberá z oddielu špeciálnych správcov bez príslušnosti ku konkrétnemu konkurznému súdu. Hlavným dôvodom „celoslovenskej pôsobnosti“ tohto oddielu je skutočnosť, že počet konkurzných či reštrukturalizačných konaní voči špeciálnym subjektom ročne nie je veľký (v priemere okolo 20 konaní ročne), rovnako tak počet špeciálnych správcov zapísaných v tomto oddiele je limitovaný. Preto nie je dôvod na vnútorné členenie tohto oddielu podľa sídla

zriadenej kancelárie, resp. na vyberanie/generovanie špeciálneho správcu podľa obvodov súdov tak, ako je to v prípade oddielu pre fyzické osoby a oddielu pre právnické osoby.

K bodom 15 až 20

Precizuje sa právna úprava údajov zapisovaných do zoznamu správcov najmä v súvislosti s potrebou ich evidencie pre účely identifikácie osôb zapísaných v zozname správcov a prepojenia s údajmi so Sociálnou poisťovňou a údajov, ktoré nie sú verejne prístupné.

Súčasne sa jedná o legislatívno-technické úpravy súvisiace s špecializáciou správcov.

K bodom 21

Ustanovovanie správcu do konaní na základe náhodného výberu ostáva v podstate nezmenené, avšak upravuje sa náhodný výber správcov v prípade konaní voči tzv. špeciálnym, alebo osobitným subjektom, ktoré zákon definuje. Za špeciálne subjekty možno označiť dlžníkov, ktorí si svojím osobitným predmetom činnosti (finančné inštitúcie), svojou veľkosťou (posudzovanou výškou obratu alebo výškou majetku) alebo spôsobom riešenia úpadku (reštrukturalizáciou alebo preventívnou reštrukturalizáciou) vyžadujú špeciálnu „správu“, teda zaobchádzanie, na ktoré sú potrebné špeciálne odborné znalosti a prax, pričom tieto predpoklady musia spĺňať práve správcovia zapísaní do oddielu špeciálnych správcov.

K bodom 22

Predpoklady, ktoré musí fyzická osoba splniť, aby mohla byť zapísaná do zoznamu správcov sa rozširujú o podmienku preukázania odbornej praxe a podmienku zápisu len v prípade, že správca nebol v posledných piatich rokoch zo zoznamu vyčiarknutý v súlade so navrhovanými zmenami.

K bodu 23

Navrhuje sa miernejšie vymedzenie dôveryhodnosti fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do zoznamu správcov vzhľadom na vyčiarknutie právnickej osoby, ktorej boli súčasťou.

K bodu 24

Vzhľadom na postavenie správcu a jeho povinnosti pri výkone správcovskej činnosti a s prihliadnutím na nevyhnutnú potrebu jeho odbornej spôsobilosti, ktorú preukazuje osvedčením o vykonaní správcovskej skúšky (a dosiahnutím potrebného vzdelania), sa navrhuje, aby sa odborná spôsobilosť fyzickej osoby pre zápis do zoznamu správcov preukazovala úspešným zložením správcovskej skúšky (po absolvovaní odbornej prípravy), ktorú však žiadateľ musí úspešne vykonať najneskôr dva roky pred tým, ako podá žiadosť o zápis do zoznamu správcov. Nie je žiaduce, aby fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do zoznamu správcov, spĺňala predpoklad odbornej spôsobilosti na základe úspešného zloženia správcovskej skúšky vykonanej pred viac ako dvoma rokmi pred podaním žiadosti o zápis do zoznamu správcov. Základným účelom tejto právnej úpravy je zabezpečiť, aby žiadateľom o zápis do zoznamu správcov bola taká fyzická osoba, ktorá má odborné vedomosti zodpovedajúce aktuálnej právnej úprave.

K bodu 25

Aplikačná prax ukázala, že odborná príprava uchádzačov o výkon správcovskej skúšky, ktorú sú všetci uchádzači povinní absolvovať pred pripustením k správcovskej skúške, nedokáže v plnej miere nahradiť výkon odbornej praxe po ukončení vysokoškolského štúdia. Tento nedostatok má potom bezpochyby značný vplyv na odbornú úroveň výkonu správcovskej činnosti. Preto sa pri správcoch, rovnako ako pri iných právnických profesiách, zakotvila povinnosť vykonania minimálnej odbornej praxe v oblasti práva alebo ekonómie. Nakoľko je zrejماً nevyhnutnosť, že pred výkonom odbornej praxe je potrebné mať ukončené vzdelanie, za odbornú prax sa môže považovať až tá odborná prax uchádzača, ktorú začal vykonávať po ukončení právnického alebo ekonomického vysokoškolského vzdelania druhého stupňa. Vykonávaná odborná prax nemusí byť nepretržitá a preukazuje sa pracovnou zmluvou alebo iným hodnoverným dokumentom, z ktorého je zrejماً aj obsah náplne pracovnej činnosti uchádzača.

K bodom 26 až 28

Vzhľadom na úpravu a vypustenie dôvodov pre vyčiarknutie správcov zo zoznamu správcov sa upravujú aj predpoklady pre zápis do zoznamu správcov. Súčasne dochádza k legislatívno-technickým úpravám.

K bodu 29

S ohľadom na zavedenie nového oddielu špeciálnych správcov je nevyhnutné zakotvenie predpokladov na zápis uchádzačov o zápis do tohto oddielu zoznamu správcov.

K bodom 30 až 32

V súvislosti so špecifikovaním údajov zapisovaných do zoznamu správcov sa upravuje aj právna úprava náležitosti žiadosti o zápis do zoznamu správcov.

Súčasne sa navrhuje predĺženie lehoty na zápis do zoznamu správcov z dôvodu nevyhnutnej potreby skúmania podmienok a predpokladov jednotlivých žiadateľov na zápis do zoznamu správcov. V praxi sa vyskytujú prípady, kedy je skutkový stav zložitejší, napr. ak je potrebné preskúmať, či žiadateľ s ohľadom na jeho dosiahnuté vzdelanie spĺňa podmienku odbornej spôsobilosti, najmä pokiaľ ide o ekonomické vzdelanie žiadateľa. Napríklad v prípade, ak nie je možné z označenia študijného odboru, resp. predmetu vzdelávania žiadateľa jednoznačne vyhodnotiť, či spĺňa predpoklad odbornej spôsobilosti, ministerstvo písomne žiada o vyjadrenie Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, resp. vysokú školu, ktorá vzdelanie poskytla, či toto vzdelanie je možné považovať za ekonomické vzdelanie na účely výkonu správcovskej činnosti. To platí aj v prípadoch, kedy doručí žiadosť o zápis do zoznamu právnická osoba a súčasne fyzická osoba, ktorá je spoločníkom tejto právnickej osoby. V tomto prípade je potrebné posudzovať súbežné splnenie predpokladov právnickej osoby, fyzickej osoby a rozhodnúť súčasne o pozastavení výkonu činnosti fyzickej osoby.

K bodom 33 až 36

V súvislosti so zapracovanými zmenami ako aj vzhľadom na aplikačnú prax sa upravujú aj dôvody vyčiarknutia zo zoznamu správcov pre nesplnenie predpokladov na zápis do zoznamu správcov.

Precizuje sa dôvod vyčiarknutia správcu zo zoznamu správcov pre nezaplatenie ročného poplatku správcu. S ohľadom na vzdelanie a postavenie správcu ako osoby zapísanej v zozname správcov ministerstva je dôvodné očakávať, že správcovia uhradia poplatok za vedenie v zozname správcov včas, keďže o povinnosti platiť poplatok majú bezpochyby vedomosť. V nadväznosti na to sa navrhuje, že ak nebude poplatok v lehote jeho splatnosti zaplatený, ministerstvo začne správne konanie o vyčiarknutí správcu zo zoznamu správcov a tak upustí sa od zasielania výzvy (v období po lehote splatnosti) na zaplatenie poplatku, avšak v rámci správneho konania má správca naďalej možnosť poplatok dodatočne zaplatiť (do odoslania rozhodnutia).

K bodom 37 až 49

V súčasnosti sa výkon dohľadu ministerstvom vykonáva vo veľkej miere prešetrovaním písomných podnetov doručovaných ministerstvu, avšak súčasná právna úprava sa sústreďuje na výkon dohľadu v kancelárii správcu a neupravuje podrobnosti týkajúce sa dohľadu vykonávaného na ministerstve na základe doručených písomných podnetov. Vzhľadom na uvedené sa navrhuje rozlíšiť tieto spôsoby výkonu dohľadu ministerstva nad činnosťou správcu na dohľad v kancelárii a dohľad na ministerstve.

Na účely sprehľadnenia sa navrhuje rozdelenie piatej časti (Dohľad a sankcie) na štyri hlavy:

Prvá hlava obsahuje ustanovenia vymedzujúce najmä predmet a rozsah ministerstvom vykonávaného dohľadu.

V Druhej hlave sa v súvislosti s touto zmenou legislatívno-technicky upravujú dotknuté ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy výlučne týkajúce sa výkonu dohľadu v kancelárii. Zároveň sa v rámci druhej hlavy navrhuje predĺžiť správcovi lehotu na vyjadrenie k protokolu z troch na sedem dní od doručenia odpisu protokolu, keďže lehota troch dní je pomerne krátka na účely ochrany práv dotknutého správcu.

Tretia hlava podrobne upravuje postup pri prešetrovaní podnetov doručených ministerstvu. V zmysle navrhovanej úpravy je zrejmé, že ministerstvo podnet odloží alebo na základe podnetu začne správne konanie voči dotknutému správcovi. Ustanovenia obsiahli aj situáciu, kedy ministerstvo doručený podnet odloží bez preskúmania. Zároveň sa precizuje oprávnenie ministerstva žiadať od správcu predloženie správcovského spisu a ďalších listín nevyhnutných pre riadny výkon dohľadu na ministerstve. Tomu zodpovedá povinnosť správcu ministerstvom požadované dokumenty v určenej lehote poskytnúť.

Štvrtá hlava upravuje ukládanie sankcií ministerstvom v prípade porušenia povinnosti. V prípade podozrenia z porušenia povinnosti správcu, ministerstvo môže začať konanie o uložení sankcie voči správcovi, pričom sa v zásade upravujú dva typy sankcií. Obe sankcie v zmysle novely bude možné po uvážení ministerstva uložiť jednotlivo alebo popri sebe. Takéto sprísnenie nastavenia sankcií pre správcov je navrhované za účelom efektívnejšieho výkonu dohľadu a vyčiarknutia takých správcov zo zoznamu správcov, ktorí pri svojej činnosti nepostupujú riadne v súlade so zákonom, prípadne vykazujú (dlhodobú) pasivitu. Na druhej strane môže „hrozba“ prísnejšej sankcie pozitívne ovplyvniť konanie správcov, ktorí majú záujem v zozname správcov zotrvať. Je predpoklad, že touto zmenou sa taktiež prispeje k celkovému skvalitneniu správcovskej činnosti.

Správcomi bude naďalej možné za porušenie povinnosti uložiť peňažnú pokutu tak ako tomu bolo doteraz, avšak sa mení rozmedzie pre určenie výšky pokuty. Potreba zvýšenia hornej hranice výšky pokuty vyplynula z praxe, z ktorej sa javí, že okolnosti, príčiny, následky jednotlivých prípadov sú veľmi rôznorodé, a preto je vhodné pre zachovanie spravodlivej a primeranej pokuty stanoviť rozmedzie výšky pokuty širšie.

Za porušenie povinnosti bude možné správcu vyčiarknuť zo zoznamu správcom. V týchto prípadoch pôjde najmä o závažné porušenie povinnosti; či ide o závažné porušenie povinnosti zostáva na posúdení ministerstva. Navrhovaná úprava zavádza, že k vyčiarknutiu správcu zo zoznamu správcom môže dôjsť už pri prvom porušení povinnosti, ak ministerstvo usúdi, že jeho závažnosť vyčiarknutie správcu zo zoznamu správcom odôvodňuje. Navrhovanou zmenou sankcií teda dochádza k modifikácii pôvodne obligatórneho dôvodu vyčiarknutia správcu zo zoznamu správcom (napriek uloženej pokute opakovane do jedného roka od uloženia pokuty závažne porušil povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitným predpisom). Závažné porušenie povinnosti správcom je porušením povinností vysokej intenzity majúcej negatívny dopad na priebeh konania, na samotných účastníkov konania, či na realizáciu výkonu dohľadu zo strany súdu alebo ministerstva. Navrhovaná sankcia, resp. dôvod pre vyčiarknutie správcu zo zoznamu správcom má opodstatnenie v tom, že bráni ďalšiemu zotrvaníu zápisu v zozname správcom takému správcovi, ktorý sa vyššie uvedeného porušenia povinnosti dopustil a nie je žiaduce, aby v činnosti správcu pokračoval.

K bodu 50

Upravuje sa splnomocňovacie ustanovenie vo vzťahu k špeciálnej správcomskej skúške a špeciálnej komisii.

K bodu 51

Osobitne sa upravujú prechodné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave účinnej od 1. mája 2022 a právnej úprave účinnej od 17. júla 2022.

Vo vzťahu k právnej úprave účinnej od 1. mája 2022 (špeciálna správcomská skúška a zápis do oddielu špeciálnych správcom) je potrebné uviesť, že vzhľadom na zmenu oddielov správcom je nutné upraviť prechodné ustanovenia aj vo vzťahu k správcom, ktorí sú zapísaní do oddielu reštrukturalizačných správcom. Platí, že správcomia zapísaní v oddiele reštrukturalizačných správcom sa od 1. mája 2022 budú považovať za správcom zapísaných v oddiele špeciálnych správcom a to na prechodné obdobie do 31. augusta 2022. V tomto období musia preukázať splnenie podmienky vykonania špeciálnej správcomskej skúšky a požiadať o zápis do oddielu špeciálnych správcom. Pokiaľ títo správcomia nespĺnia zákonom ustanovené podmienky, budú z oddielu špeciálnych správcom vyčiarknutí. Pokiaľ je takýto správca zapísaný v inom oddiele, ostáva v tomto inom oddiele zapísaný naďalej, nie je vyčiarknutý zo zoznamu správcom. Pokiaľ však takýto správca nie je zapísaný v inom oddiele, ako oddiele špeciálnych správcom, ministerstvo ho vyčiarkne zo zoznamu správcom.

Vo vzťahu k týmto správcom sa súčasne zavádza pravidlo, že sú oprávnení veci (výkon funkcie správcu v konaní), v ktorých boli ustanovení do funkcie správcu, dokončiť, pokiaľ sú zapísaní v zozname správcom, t. j. správca, ktorý nespĺní podmienky zápisu do oddielu špeciálnych správcom a nie je zapísaný v inom oddiele, bude vyčiarknutý zo zoznamu správcom a týmto mu zaniká aj funkcia správcu v konaní a musí sa ustanoviť nový správca.

Súčasne sa osobitne zavádza pravidlo pre ustanovovanie správcu do reštrukturalizačného konania v období od 1. mája do 16. júla 2022, kedy do funkcie správcu v reštrukturalizačnom konaní možno náhodným výberom ustanoviť správcu zapísaného v zozname špeciálnych správcov v tomto období.

Následne sa upravujú prechodné ustanovenia vo vzťahu k úprave účinnej od 17. júla 2022, najmä vo vzťahu k už začatým konaniam, ktoré sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Osobitne sa upravuje pravidlo vo vzťahu k posudzovaniu odbornej spôsobilosti fyzickej osoby ako predpoklad zápisu do zoznamu správcov v prípade, ak táto vykonala správcovskú skúšku pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

K bodu 52

Doplňa transpozičné ustanovenie a príloha k zákonu, nakoľko sa týmto zákonom čiastočne preberajú právne záväzné akty Európskej únie.

K čl. X

(Účinnosť)

Účinnosť predkladaného návrhu zákona sa navrhuje od 1. mája 2022 vo vzťahu k ustanoveniam, ktoré sú nevyhnutne potrebné na to, aby bolo možné v dostatočnom časovom predstihu zabezpečiť naplnenie oddielu špeciálnych správcov v zozname správcov, a aby bolo možné následne týchto správcov ustanoviť do funkcie v príslušných konaniach. Účinnosť čl. I, čl. II, čl. III, čl. IV, čl. V bodov 1 až 3, 5 a 6, čl. VII, čl. VIII a čl. IX bodov 1 až 10, 15 až 28, 30 až 49, § 51 v bode 51 a bod 52 sa navrhuje od 17. júla 2022, a to vzhľadom transpozičnú lehotu a vzhľadom na dostatočnú legisvakačnú dobu.